

فصل اول

«مفهوم جامعه‌شناسی سیاسی»

تست‌های تألیفی فصل اول

کج مثال ۱: ماکیاول علت تداوم قدرت حکام را در چه چیزی می‌داند؟

- (۱) ترس اتباع (۲) ضعف طبقه متوسط (۳) توانایی شهروندان (۴) وجود طبقه بورژوا

پاسخ: گزینه «۱» ماکیاول علت تداوم قدرت حکام را در ترس اتباع می‌داند.

کج مثال ۲: ریشه‌ی جامعه‌شناسی سیاسی به عنوان شاخه‌ای از دانش‌های امروزی را در چه قرن‌ی می‌توان یافت؟

- (۱) قرن ۲۰ (۲) قرن ۱۹ (۳) قرن ۱۶ (۴) قرون وسطی

پاسخ: گزینه «۲» ریشه‌ی جامعه‌شناسی به عنوان شاخه‌ای از دانش‌های امروزی را می‌توان در تحولات فکری قرن ۱۹ پیدا کرد.

کج مثال ۳: موضوع جامعه‌شناسی سیاسی چیست؟

- (۱) بررسی روابط متقابل بین قدرت دولت و قدرت جامعه به خصوص تأثیر جامعه بر دولت
(۲) توضیح جایگاه دولت در درون شبکه پیچیده علایق اجتماعی و اقتصادی و روابط حاصل از آن‌ها
(۳) بررسی ساخت درونی دولت
(۴) گزینه ۱ و ۲

پاسخ: گزینه «۴» موضوع جامعه‌شناسی سیاسی بررسی روابط متقابل بین قدرت دولت و جامعه به خصوص تأثیر جامعه بر دولت است. موضوع اصلی جامعه‌شناسی سیاسی، توضیح جایگاه دولت در داخل شبکه پیچیده علایق اجتماعی و اقتصادی و روابط حاصل از آن‌ها است. باید توجه کرد که جامعه‌شناسی سیاسی با ساخت درونی دولت و حکومت (که اغلب موضوع اصلی علم سیاست است) کاری ندارد.

کج مثال ۴: از نظر کدام اندیشمند، جامعه‌شناسی سیاسی همان علم سیاست است؟

- (۱) مارکس (۲) موسکا (۳) موریس دورژ (۴) ماکیاول

پاسخ: گزینه «۳» از نظر موریس دورژ جامعه‌شناسی سیاسی تفاوتی با علم سیاست ندارد.

کج مثال ۵: موضوع اصلی و سطح تحلیل جامعه‌شناسی سیاسی در کشورهای دموکراتیک غربی چیست؟

- (۱) بررسی سطح تحلیل فرد و رفتارهای او که شامل بررسی گرایش‌های حزبی و رفتارهای انتخاباتی می‌شود
(۲) سطح تحلیل گروه‌ها و نیروهای اجتماعی و تأثیر آن‌ها بر سیاست
(۳) گزینه ۱ و ۲
(۴) سطح تحلیل ساختاری

پاسخ: گزینه «۱» در سطح تحلیل فرد و رفتارهای او، گرایش‌های مختلف سیاسی و ایدئولوژیک فرد بر اساس تأثیر متغیرهای مختلف توضیح داده می‌شود. در کشورهای دموکراتیک غربی موضوع اصلی جامعه‌شناسی سیاسی، بررسی گرایش‌های حزبی و رفتارهای انتخاباتی است.

کج مثال ۶: کدام مدل، نگرشی انتزاعی در جامعه‌شناسی نوین است و محدود به چارچوب خاصی نیست؟

- (۱) سطح تحلیل فرد (۲) سطح تحلیل گروه‌ها (۳) سطح تحلیل ساختاری (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۳» سطح تحلیل ساختاری، نگرشی انتزاعی در جامعه‌شناسی نوین است که محدود به چارچوب خاصی نیست.

کدام مکتب زمینه اصلی گسترش مکتب رفتاری را فراهم کرد؟

- (۱) مکتب اصالت اثبات (۲) مکتب علوم فرهنگی (۳) مکتب شیکاگو (۴) هیچ کدام

پاسخ: گزینه «۱» مکتب اصالت اثبات بود که به عنوان بستر اصلی گسترش علوم اجتماعی، تأثیر عمیقی بر گسترش علم جامعه و سیاست در قرن ۲۰ گذاشت و زمینه اصلی گسترش مکتب رفتاری را به عنوان مکتب مسلط بر علم سیاست و جامعه‌شناسی سیاسی فراهم کرد.

مباحث اصلی و مورد علاقه مکتب شیکاگو کدام‌اند؟

- (۱) بحث تجربی از قدرت سیاسی و مبانی و روش‌های اعمال آن (۲) مطالعه رفتار سیاسی رأی‌دهندگان
(۳) مطالعه انتخابات (۴) هر ۳ مورد

پاسخ: گزینه «۴» مسائل اصلی و مورد علاقه مکتب شیکاگو شامل بحث تجربی از قدرت سیاسی و مبانی و روش‌های اعمال آن، مطالعه رفتار سیاسی رأی‌دهندگان، مطالعه انتخابات و دلایل گرایش‌های ایدئولوژیک در رفتار سیاسی است.

دو انگیزه اساسی از نظر هابز که کنش‌های انسان را فرماندهی می‌کنند کدام هستند؟

- (۱) ترس از دیگری و عشق به خود (۲) برابری و عدالت (۳) وحشی‌گری و تنهایی (۴) هیچ کدام

پاسخ: گزینه «۱» از نظر هابز ترس از دیگری و عشق به خود، دو انگیزه اساسی‌اند که کنش‌های انسان را فرماندهی می‌کنند.

کدام یک از اصحاب قرارداد معتقد است که تمدن، وضع طبیعی را به وضع جنگ تبدیل می‌کند؟

- (۱) هابز (۲) لاک (۳) روسو (۴) هیچ کدام

پاسخ: گزینه «۳» ژان ژاک روسو، یکی از اصحاب قرارداد، معتقد است که تمدن، وضع طبیعی را به وضع جنگ تبدیل می‌کند.

او ابداع‌کننده‌ی واژه جامعه‌شناسی است:

- (۱) امیل دورکیم (۲) آگوست کنت (۳) ماکیاول (۴) مارکس

پاسخ: گزینه «۲» آگوست کنت ابداع‌کننده‌ی واژه‌ی جامعه‌شناسی است. او در تعیین مرزها و موضوعات این رشته هم نقش مهمی دارد.

دورکیم ترک صحنه از سوی همبستگی مکانیکی و جاگرفتن همبستگی ارگانیکی را در چه عاملی می‌داند؟

- (۱) قانون تاریخ (۲) اجبار (۳) همبستگی اجتماعی (۴) وجدان جمعی

پاسخ: گزینه «۱» از نظر دورکیم این قانون تاریخ است که همبستگی مکانیکی صحنه را ترک می‌کند و جای خود را به همبستگی ارگانیکی می‌دهد.

دورکیم چه چیزی را به عنوان عامل همبستگی اجتماعی، معرف قانون تحول و توسعه و گذر از همبستگی مکانیکی به ارگانیکی می‌داند؟

- (۱) تقسیم کار اجتماعی (۲) قانون تاریخ (۳) جامعه (۴) فرد

پاسخ: گزینه «۱» او تقسیم کار اجتماعی را عامل همبستگی اجتماعی، معرف قانون تحول و گذر از همبستگی مکانیکی به ارگانیکی می‌داند.

چه کسی جامعه را حاصل تعامل بین افراد و گروه‌ها می‌داند که در عین وابستگی، استقلال نسبی هم دارند؟

- (۱) هابز (۲) مارکس (۳) دورکیم (۴) هیچ کدام

پاسخ: گزینه «۳» دورکیم جامعه را حاصل تعامل بین افراد و گروه‌ها می‌داند که در عین وابستگی، استقلال نسبی هم دارند، هر چند به زبرینا بودن جامعه معتقد بود.

چه کسی از نظریه‌ی نسبیت و نقش کنش متقابل سخن می‌گوید؟

- (۱) دورکیم (۲) زیمل (۳) وبر (۴) لاک

پاسخ: گزینه «۲» زیمل از نظریه نسبیت و کنش متقابل سخن می‌گوید.

کج مثال ۱۶: کدام مدل از کارکردگرایی کارویژه‌های پنهان مشخص می‌شود؟

- (۱) کارکردگرایی ساده
(۲) کارکردگرایی مطلق
(۳) کارکردگرایی تعدیل شده
(۴) کارکردگرایی پیچیده

پاسخ: گزینه «۳» کارکردگرایی تعدیل شده با کارویژه‌های پنهانی مشخص می‌شود که از اول مد نظر نبوده اما در عمل از طرف یک اندام سر می‌زند.

کج مثال ۱۷: نظریه عام نظام‌ها از چه کسی است و این نظریه در برابر چه نظریه‌ای از قوت برخوردار بود؟

- (۱) برتالانفی، نظریه ساختارگرایی
(۲) برتالانفی، نظریه کارکردگرایی
(۳) جرج زیمبل، نظریه ساختارگرایی
(۴) پارسونز، نظریه کارکردگرایی

پاسخ: گزینه «۱» نظریه عام نظام‌ها از برتالانفی است. این نظریه در برابر نظریه ساختارگرایی که ایستا بود، قوت قابل ملاحظه‌ای داشت.

کج مثال ۱۸: مهم‌ترین زیرنظام جامعه از نظر پارسونز چیست و کارویژه‌ی این زیر نظام کدام است؟

- (۱) اجتماعی، شکل‌گیری ارزش‌ها و جهت‌گیری‌های فرهنگی
(۲) سیاسی، بسیج منابع لازم برای تحقق اهداف یک مجموعه خاص
(۳) اجتماعی، همبستگی اجتماعی و ایجاد وفاداری‌های جمعی
(۴) اقتصادی، تطبیق

پاسخ: گزینه «۳» از نظر پارسونز مهم‌ترین و اولین زیرنظام جامعه، زیرنظام اجتماعی است که کارویژه‌اش همبستگی اجتماعی و ایجاد وفاداری‌های جمعی است.

کج مثال ۱۹: رگه‌های ساختارگرایی را باید در تفکرات چه کسانی دنبال کرد؟

- (۱) منتسکیو، مارکس و دورکیم
(۲) منتسکیو، ماکیاوول، مارکس
(۳) ژاپن پیازه، جرج مید، جرج زیمبل
(۴) مارکس، دورکیم، هانا آرنت

پاسخ: گزینه «۱» رگه‌های ساختارگرایی را باید در تفکرات منتسکیو، مارکس و دورکیم پیدا کرد.

کج مثال ۲۰: چه کسانی سیاست را برابر با اعمال قدرت می‌دانند؟

- (۱) لاسول، دوورژه، آرون
(۲) دال، بوردو، هابز
(۳) دال، آرون، مارکس
(۴) هابز، روسو، لاسول

پاسخ: گزینه «۱» لاسول، دوورژه، آرون، دال و بوردو سیاست را برابر با اعمال قدرت می‌دانند.

کج مثال ۲۵: چه کسی معتقد است از آنجایی که سیاست مربوط به همه است، پس قدرت سیاسی همگانی است؟

- (۱) فوکو
(۲) آرنت
(۳) لیپست
(۴) هابز

پاسخ: گزینه «۲» از نظر هانا آرنت سیاست مربوط به همه است و قدرت سیاسی، قدرتی همگانی است.

کج مثال ۲۱: سیاست به دنبال چه چیزی است؟

- (۱) استعمال وسایل غیرخشن یا کمتر خشن
(۲) استفاده از سلاح‌های دیگر به جای مشت و سرنیزه از جمله گفتگو و انتخابات
(۳) نفی جنگ داخلی
(۴) همه موارد

پاسخ: گزینه «۴» سیاست به دنبال استعمال وسایل غیرخشن یا کمتر خشن استفاده از سلاح‌های دیگر به جای مشت و سرنیزه از جمله گفتگو و انتخابات و نفی جنگ داخلی است.

کج مثال ۲۲: دموکراسی با کدام فن سازش مطابقت دارد؟

- (۱) مذاکره
(۲) حکمیت
(۳) عدالت
(۴) هیچ کدام

پاسخ: گزینه «۱» دموکراسی با اولین فن سازش یعنی مذاکره مطابقت دارد.

آزمون فصل اول

کله ۱- ریشه جامعه‌شناسی سیاسی را می‌توان در جستجو کرد.

- (۱) فلسفه سیاسی قدیم (۲) مکتب اصالت اثبات (۳) فلسفه سیاسی جدید (۴) رفتارگرایی

کله ۲- در تفاوت جامعه‌شناسی سیاسی و علم سیاسی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) جامعه‌شناسی سیاسی نگاه از پایین به بالا دارد و به بررسی تأثیر ساختار قدرت بر روابط اجتماعی می‌پردازد.
 (۲) جامعه‌شناسی سیاسی قدرتی اجتماعی است که پشتوانه اجرایی اجبارآمیز دارد.
 (۳) رابطه دولت نسبت به جامعه تحت عنوان اعمال قدرت قابل بررسی است.
 (۴) جامعه‌شناسی سیاسی به مبانی اجتماعی قدرت سیاسی می‌پردازد.

کله ۳- اولین بار او بود که به مفهوم تفهم و درون‌فهمی اشاره کرد و الهام‌بخش جامعه‌شناسی وبر شد؟

- (۱) ریکرت (۲) ویلهلم دیلتای (۳) کانت (۴) افلاطون

کله ۴- کدام مورد به بررسی رابطه بین دولت و جامعه کمک می‌کند؟

- (۱) سطح تحلیل فردی (۲) سطح تحلیل ساختاری
 (۳) سطح تحلیل گروه‌ها و نیروهای اجتماعی (۴) سطح تحلیل دولت

کله ۵- اصطلاح جامعه‌شناسی را اولین بار چه کسی به کار برد؟

- (۱) آگوست کنت (۲) سن سیمون (۳) افلاطون (۴) وبر

کله ۶- نظریه اصحاب قرارداد، بن‌مایه چه نظریه‌ای شد؟

- (۱) فاشیستی (۲) لیبرالیستی (۳) اجتماع‌گرایی (۴) هیچ‌کدام

کله ۷- چه کسی از نظریه نسبیت سخن می‌گوید؟

- (۱) جرج زیمل (۲) امیل دورکیم (۳) هابز (۴) لاک

کله ۸- نظریات آگوست کنت و امیل دورکیم بر کدام مکتب تأثیر گذاشت؟

- (۱) مکتب شیکاگو (۲) مکتب ارگانسیم (۳) مکتب اصالت اثبات (۴) مکتب علوم فرهنگی

کله ۹- براساس این نظریه اجزای مختلف جامعه از طریق آثار و کارویژه‌های خود با کل جامعه مرتبط می‌شوند.

- (۱) نظریه کارکردی (۲) نظریه فونکسیونالیسم (۳) گزینه ۱ و ۲ (۴) نظریه عام نظام‌ها

کله ۱۰- از نظر پارسونز مهم‌ترین و اولین زیرنظام جامعه کدام است؟

- (۱) زیرنظام اجتماعی (۲) زیرنظام سیاسی (۳) زیرنظام اقتصادی (۴) زیرنظام فرهنگی

فصل دوم

«نظریه‌ها»

تست‌های تألیفی فصل دوم

کله مثال ۱: به نظر مارکس اعضای یک طبقه را چه کسانی به وجود می‌آورند؟

- (۱) کسانی که در فرآیند تولید موقعیت یکسانی دارند
 (۲) کسانی که در زندگی موقعیت یکسانی دارند
 (۳) برخورد نیروهای متضاد
 (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» از نظر مارکس کسانی که موقعیت یکسانی در فرآیند تولید دارند، اعضای یک طبقه را به وجود می‌آورند.

کله مثال ۲: موضوع جامعه‌شناسی سیاسی مارکس چیست؟

- (۱) بررسی رابطه ساخت طبقات اجتماعی
 (۲) بررسی کشمکش طبقات
 (۳) بررسی رابطه دولت و منازعات اجتماعی و طبقاتی
 (۴) بحث از ریشه‌ی اجتماعی توزیع ثروت

پاسخ: گزینه «۳» بررسی رابطه ساخت دولت و منازعات طبقاتی و اجتماعی، موضوع جامعه‌شناسی سیاسی مارکس است.

کله مثال ۳: مارکس چه چیزی را سازنده‌ی نهادها و ساخت‌های اجتماعی و مهم‌ترین عامل خلاق در جامعه و تاریخ می‌داند؟

- (۱) وضعیت شیء‌شدگی
 (۲) پراکسیس
 (۳) از خودبیگانگی
 (۴) دترمینیسم اقتصادی

پاسخ: گزینه «۲» مارکس، کار یا پراکسیس نیروهای اجتماعی را تعیین‌کننده‌ی نهادها و ساخت‌های اجتماعی و مهم‌ترین عامل خلاق در جامعه و تاریخ می‌داند.

کله مثال ۴: وضعیتی که در آن کار انسان در فرآیند تکاملی‌اش بیش از حد معمول پا بر جا می‌ماند، از نظر مارکس چه وضعیتی است؟

- (۱) شیء‌گشتگی
 (۲) از خود بیگانگی
 (۳) پراکسیس
 (۴) فرآیند کار

پاسخ: گزینه «۱» مارکس وضعیتی را که در آن کار انسان در فرآیند تکاملی‌اش بیش از حد معمول پابرجا می‌ماند، شیء‌گشتگی می‌نامد.

کله مثال ۵: در برداشت مارکس چه چیزی عنصر محرک کل صورت‌بندی اجتماعی است؟

- (۱) اقتصاد یا روابط تولیدی
 (۲) دولت
 (۳) سازمان اجتماعی
 (۴) روبنا

پاسخ: گزینه «۱» از نظر مارکس اقتصاد یا روابط تولیدی، عنصر محرک کل صورت‌بندی اجتماعی است و تغییر آن موجب تغییر در روبنا می‌شود.

کله مثال ۶: مارکس به چه دلیل عنصر اقتصادی را در اقتصاد سرمایه‌داری، تعیین‌کننده می‌داند؟

- (۱) سلطه داشتن
 (۲) استثمار ارزش اضافی
 (۳) توانایی
 (۴) پراکسیس

پاسخ: گزینه «۲» مارکس در اقتصاد سرمایه‌داری به خاطر استثمار ارزش اضافی، عنصر اقتصادی را عنصری تعیین‌کننده و مسلط می‌داند.

کله مثال ۷: تعارض نظام سرمایه‌داری از نظر مارکس چگونه تمام می‌شود؟

- (۱) با عمومی شدن ابزار تولید
 (۲) با انقلاب سوسیالیستی
 (۳) ۱ و ۲
 (۴) با خصوصی شدن ابزار تولید

پاسخ: گزینه «۳» از نظر مارکس تعارض نظام سرمایه‌داری با عمومی شدن ابزار تولید یعنی انقلاب سوسیالیستی تمام می‌شود.

کلمه مثال ۸: رالف میلیبند چه کتابی را به دنبال ارزیابی قوت نظریه ابزار گونگی دولت نوشت؟

- (۱) دولت در جامعه سرمایه‌داری
(۲) قدرت سیاسی و طبقات اجتماعی
(۳) ماهیت قدرت دولت
(۴) نظریات ابزار انگاری

پاسخ: گزینه «۱» رالف میلیبند در سال ۱۹۶۹ در کتاب دولت در جامعه سرمایه‌داری به دنبال ارزیابی قدرت نظریه‌ی ابزار گونگی دولت در برابر نظریه‌ی رایج در جامعه‌شناسی سیاسی در غرب یعنی پلورالیسم بود.

کلمه مثال ۹: از نظر میلیبند طبقه مسلط در جوامع غربی با چه نهادهایی رابطه‌ی نیرومندی دارد؟

- (۱) ارتش، کلیسا، احزاب
(۲) ارتش، رسانه‌های گروهی، احزاب
(۳) خانواده، دانشگاه، رادیو
(۴) گزینه ۳ و ۲

پاسخ: گزینه «۲» میلیبند باور داشت که در جوامع غربی، طبقه مسلطی که وسایل تولید را در کنترل خود دارد با مهم‌ترین نهادهای سیاسی جامعه یعنی ارتش، رسانه‌های گروهی و احزاب، رابطه نیرومندی دارد.

کلمه مثال ۱۰: او معتقد بود دولت در جامعه سرمایه‌داری مؤسسه‌ای است که وظیفه آن بازتولید نظام طبقاتی است و نمی‌شود ماهیت دولت را در این جوامع از طریق بررسی روابط شخصی بین دولت و طبقات اجتماعی مشخص کرد:

- (۱) میلیبند
(۲) پولانزاس
(۳) مارکس
(۴) آلتوسر

پاسخ: گزینه «۲» پولانزاس باور داشت که در جامعه سرمایه‌داری، دولت ابزار دست طبقه مسلط و مؤسسه‌ای است که وظیفه‌اش بازتولید نظام طبقاتی است. از نظر او نمی‌شود ماهیت دولت در جامعه سرمایه‌داری را از طریق بررسی روابط شخصی بین دولت و طبقات یا از طریق کشف پایگاه اجتماعی هیئت حاکمه مشخص کرد.

کلمه مثال ۱۱: پولانزاس مهم‌ترین وظیفه‌ی دولت سرمایه‌داری را چه می‌داند؟

- (۱) حفظ وحدت طبقه مسلط
(۲) توجه به منافع خود
(۳) توجه به اقتصاد
(۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» پولانزاس مهم‌ترین وظیفه و کارویژه دولت سرمایه‌داری را حفظ وحدت طبقه مسلط می‌داند.

کلمه مثال ۱۲: کدام جامعه‌شناس مارکسیست در بحث از رابطه دولت و طبقات، نظریات ساخت‌گرایانه و دیدگاه‌های ابزار انگارانه را رد کرد و بیان کرد که قدرت دولت ماهیتاً طبقاتی نیست؟

- (۱) میلیبند
(۲) پولانزاس
(۳) کلاس اوفه
(۴) آلتوسر

پاسخ: گزینه «۳» کلاس اوفه، جامعه‌شناس مارکسیستی بود که در بحث از روابط بین دولت و طبقات اجتماعی مخالف نظریات ساخت‌گرایانه و دیدگاه‌های ابزار انگارانه بود.

کلمه مثال ۱۳: کلاس اوفه چه نقشی را برای دولت قائل است؟

- (۱) نقش فعال و اساسی به این صورت که در جامعه‌ی سرمایه‌داری از منافع خاصی حمایت می‌کند که با استثمار ارزش اضافی توسط طبقه‌ی مسلط هماهنگ است.
(۲) نقش منفعل به این صورت که در جامعه‌ی سرمایه‌داری وابسته به هیچ گروهی نیست.
(۳) نقش وابسته به این صورت که در جامعه‌ی سرمایه‌داری وابسته به بورژوازی است.
(۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» از نظر کلاس اوفه دولت نقش فعالی دارد؛ به این معنی که در جامعه سرمایه‌داری از منافع خاصی حمایت می‌کند که هماهنگ با استثمار ارزش اضافی توسط طبقه مسلط است.

کجه مثال ۱۴: از نظر او دولت از منافع تمامی اعضای جامعه‌ی طبقاتی سرمایه‌داری دفاع می‌کند:

- (۱) کلاس اوفه (۲) پولانزاس (۳) میلیبند (۴) وبر

پاسخ: گزینه «۱» به نظر کلاس اوفه دولت از منافع یک طبقه دفاع نمی‌کند، بلکه از منافع مشترک تمامی اعضای جامعه‌ی طبقاتی سرمایه‌داری دفاع می‌کند.

کجه مثال ۱۵: وبر چه مواردی را لازمه هم می‌داند؟

- (۱) بروکراسی، سرمایه‌داری و دولت مدرن (۲) اقتصاد، سیاست، فرهنگ
(۳) سرمایه‌داری و دولت مدرن (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» وبر بروکراسی، سرمایه‌داری و دولت مدرن را لازمه هم می‌داند.

کجه مثال ۱۶: چه کسی دولت را به عنوان انحصار کاربرد مشروع زور در یک سرزمین معین تعریف می‌کند؟

- (۱) مارکس (۲) وبر (۳) پولانزاس (۴) آلتوسر

پاسخ: گزینه «۲» تعریف وبر از دولت این است که انحصار کاربرد مشروع زور در یک سرزمین معین را در دست دارد.

کجه مثال ۱۷: از نظر وبر چه دولت‌هایی زمینه مناسبی را برای رشد دموکراسی فراهم می‌کنند؟

- (۱) ساحلی (۲) بحری (۳) ۲و۱ (۴) بری

پاسخ: گزینه «۳» از نظر وبر دولت‌های ساحلی یا بحری زمینه خوبی را برای رشد دموکراسی، تجارت و ایجاد امپراتوری فراهم می‌کنند.

کجه مثال ۱۸: به نظر وبر جامعه از چه جهات اساسی قابل تقسیم است؟

- (۱) قدرت اقتصادی، شأن اجتماعی، قدرت سیاسی (۲) حزب، شأن اجتماعی، نیروهای فرهنگی
(۳) طبقه، قدرت اقتصادی، قدرت اجتماعی (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» از نظر وبر جامعه از سه جهت اساسی تقسیم می‌شود که شامل قدرت اقتصادی (طبقه)، شأن و منزلت اجتماعی و قدرت سیاسی (حزب) است.

کجه مثال ۱۹: کدام کنش از نظر وبر براساس تقلید محض و اطاعت ناخودآگاه از رسوم است؟

- (۱) کنش عقلانی (۲) کنش عقلانی مبتنی بر ارزش (۳) کنش عاطفی و احساسی (۴) کنش سنتی

پاسخ: گزینه «۴» از نظر وبر کنش سنتی که مکانیکی است براساس تقلید محض و اطاعت از رسوم و سنن استوار است.

کجه مثال ۲۰: وبر مهم‌ترین مظهر عقلانی شدن در تاریخ غرب را در چه می‌داند؟

- (۱) پیدایش بروکراسی عقلانی (۲) رشد اقتصادی (۳) مذهب (۴) فلسفه

پاسخ: گزینه «۱» وبر پیدایش بروکراسی عقلانی را مهم‌ترین مظهر عقلانی شدن در تاریخ غرب می‌داند.

آزمون فصل دوم

کله ۱- مارس الگوی کدام جامعه‌شناس را تحقیر می‌کرد و به چه علت؟

- (۱) آگوست کنت، ایستایی (۲) امیل دورکیم، ایستایی (۳) ماکس وبر، پویایی (۴) کانت، پویایی

کله ۲- ویژگی اساسی جامعه‌شناسی سیاسی مارکس کدام است؟

- (۱) تجزیه جامعه به اجزای آن (۲) تشخیص منافع و طبقات عمده موجود در آن (۳) کشف رابطه بین اجزای جامعه و ساخت سیاسی (۴) همه موارد

کله ۳- مارکس کدام طبقه را دارای نیروی خلاق می‌دانست؟

- (۱) طبقه کارگر (۲) طبقه مسلط (۳) طبقه متوسط (۴) گزینه‌های ۱ و ۲

کله ۴- چه کسی مارکسیسم را از قید اقتصاد رها کرد؟

- (۱) وبر (۲) شومپتر (۳) آلتوسر (۴) هایدگر

کله ۵- او در کتاب دولت در جامعه سرمایه‌داری بیان کرد که طبقه مسلط غالباً در حکومت دخالتی ندارند و اعضای حکومت تنها از این طبقه نیستند بلکه یابگاه اجتماعی آن‌ها بیشتر طبقه متوسط جدید است:

- (۱) لویی آلتوسر (۲) رالف میلیبند (۳) کارل مارکس (۴) ماکس وبر

کله ۶- مهم‌ترین مظهر عقلانیت در اندیشه وبر کدام است؟

- (۱) زیربنا (۲) سیاست (۳) بروکراسی (۴) دموکراسی

کله ۷- چه کسی مارکسیسم را نظریه‌ای تک‌بعدی و عاجز از دریافت درست روابط پدیده‌های اجتماعی و به خصوص دولت مدرن می‌دانست؟

- (۱) ماکس وبر (۲) پولانزاس (۳) آلتوسر (۴) میلیبند

کله ۸- در کدام نظریه، فرد به عنوان عامل عمل‌کننده اساسی تر مدنظر است؟

- (۱) قرارداد اجتماعی (۲) مارکسیستی (۳) وبر (۴) تعامل‌گرایی نمادین

کله ۹- کسانی که این رهیافت را به کار می‌گیرند، اغلب فردگرایی آزادمنشانه با تأکید بر بازار آزاد و به حداکثر رساندن تعقیب عقلانی منافع مشخصی به دست افراد را مدنظر دارند:

- (۱) نظریه مبادله (۲) نظریه قرارداد اجتماعی (۳) کارکردگرایی (۴) تعامل‌گرایی

کله ۱۰- نظریه محرومتی نسبی را چه کسی به کار برده است؟

- (۱) تد رابرت گر (۲) وبر (۳) هگل (۴) مارکس

فصل سوم

«ارتباط جامعه و سیاست و انواع الگوها»

تست‌های تألیفی فصل سوم

کج مثال ۱: مفهوم الیت در کدام معنا بار اخلاقی و ارزشی دارد؟

(۱) حکومت کنندگان

(۲) گروه‌هایی که به دلیلی برتر از دیگران هستند، هر چند حکومت را در دست نداشته باشند

(۳) مفهوم الیت اصلاً بار اخلاقی و ارزشی ندارد

(۴) همزیستی مسالمت‌آمیز

پاسخ: گزینه «۲» واژه الیت در معنای دوم، در مورد گروه‌هایی استفاده می‌شود که گمان می‌رود به دلیلی برتر از دیگر گروه‌ها هستند، هر چند حکومت را در دست نداشته باشند. در این معنا مفهوم الیت نوعی بار اخلاقی و ارزشی دارد.

کج مثال ۲: از دید جامعه‌شناسی الیت‌پرستی، بین الیت سیاسی و ساخت اقتصادی چه رابطه‌ای وجود دارد؟

(۱) رابطه‌ای ضروری (۲) علت و معلولی (۳) رابطه‌ای ضروری وجود ندارد (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۳» از دید جامعه‌شناسی الیت‌پرستی، بین الیت سیاسی و ساخت اقتصادی و اجتماعی رابطه‌ای ضروری وجود ندارد.

کج مثال ۳: دارندورف از چه نوع الیتی نام می‌برد؟

(۱) رهبران اقتصادی و سیاسی، روحانیون

(۲) برجستگان دستگاه قضایی، رهبران وسایل ارتباط جمعی

(۳) برجستگان ارتش، برجستگان علمی

(۴) همه موارد

پاسخ: گزینه «۴» دارندورف از هفت نوع الیت نام می‌برد که شامل رهبران اقتصادی و سیاسی، برجستگان علمی، روحانیون، رهبران وسایل ارتباط جمعی، برجستگان ارتش و دستگاه قضایی هستند.

کج مثال ۴: چه کسی مفهوم الیت را در مورد تمامی دسته‌بندی‌های اجتماعی به کار برده است؟

(۱) باتامور (۲) موسکا (۳) پاره‌تو (۴) میخلز

پاسخ: گزینه «۳» پاره‌تو مفهوم الیت را در مورد همه‌ی دسته‌بندی‌های اجتماعی از جمله الیت روحانیون، تجار و ... به کار برده است.

کج مثال ۵: پاره‌تو چه مواردی را مظهر زندگی غیرعقلانی انسان می‌داند؟

(۱) مذهب، سوسیالیسم، دموکراسی (۲) رفتار انسانی (۳) احساس و غریزه (۴) مشتقات

پاسخ: گزینه «۱» پاره‌تو مذهب، سوسیالیسم و دموکراسی را مظهر زندگی غیرعقلانی انسان و مظهر احساس تباه‌کننده‌ی انسان‌گرایی و ترحم می‌داند که ناشی از موقعیت گروه‌های ضعیف بود.

کج مثال ۶: چه موردی را در نظریه پاره‌تو می‌شود همپایه‌ی زیربنای اقتصادی در نظریات مارکسیستی در نظر گرفت؟

(۱) احساس الیت (۲) احساس و غریزه (۳) احساسات الیت و توده (۴) فرهنگ

پاسخ: گزینه «۲» پاره‌تو آنقدر بر احساسات تأکید می‌کند که می‌شود احساس و غریزه را در نظریه‌ی او همپایه‌ی زیربنای اقتصادی در نظریات مارکسیستی دانست.

کدام مثال ۷: پاره‌تو عمل عقلانی را به چه حوزه‌ای محدود می‌کند؟

- (۱) اقتصاد و علم (۲) جامعه (۳) فرهنگ (۴) سیاست
- پاسخ: گزینه «۱» پاره‌تو عمل عقلانی را صرفاً به حوزه ی اقتصاد و علم محدود می‌کند.

کدام مثال ۸: کدام گزینه از نظر پاره‌تو مبنای مشترک الهیات، فلسفه و علم است و اغلب در بین الیت‌های علمی، اقتصادی، سیاسی و نظامی رشد می‌کند؟

- (۱) گزینه یا ذخیره ثابت تداوم مجموعه‌ها (۲) گزینه‌ی همبستگی فردی و احساس داشتن تعلقات (۳) گزینه یا ذخیره ثابت ترکیبات (۴) گزینه ابراز احساسات
- پاسخ: گزینه «۳» از نظر پاره‌تو گزینه یا احساس یا ذخیره ثابت ترکیبات مبنای مشترک الهیات، فلسفه و علم است و اغلب در بین الیت‌های علمی، اقتصادی، سیاسی و نظامی رشد می‌کند، لذا بین توده‌ها وجود ندارد.

کدام مثال ۹: پاره‌تو معتقد است برای اینکه مردم را به انجام عملی ترغیب کنیم باید به چه چیزی توجه کنیم؟

- (۱) مشتقات (۲) بازمانده‌ها (۳) احساسات (۴) غرایز
- پاسخ: گزینه «۱» پاره‌تو باور دارد برای اینکه بر احساسات مردم وارد شویم و آن‌ها را به انجام عملی ترغیب کنیم باید به مشتقات متوسل شویم.

کدام مثال ۱۰: چه کسی از تاریخ به عنوان گورستان نخبگان یاد می‌کند و باور دارد که جوهر سیاست از نظر الیت ترکیبی از سازش و سرکوب است؟

- (۱) موسکا (۲) میخلز (۳) پاره‌تو (۴) مارکس
- پاسخ: گزینه «۳» پاره‌تو باور دارد که حرکت دائمی در جامعه از پایین به بالا صورت می‌گیرد که آن را گردش نخبگان می‌نامد و به همین دلیل تاریخ را گورستان نخبگان می‌نامد. وی باور دارد که جوهر سیاست از نظر الیت، ترکیبی از سازش و سرکوب است.

کدام مثال ۱۱: چه ایراداتی به نظریه‌ی الیتستی قدیم می‌توان گرفت؟

- (۱) رابطه‌ی قدرت سیاسی با ساخت جامعه و اقتصاد را نادیده می‌گیرد (۲) توده‌ها تقریباً بی‌شکل هستند (۳) قدرت به تمرکز در گروه کوچکی تمایل دارد (۴) همه‌ی موارد
- پاسخ: گزینه «۴» از جمله ایرادات مهمی که می‌توان به نظریه الیتستی قدیم از جمله نظر پاره‌تو وارد کرد این است که رابطه‌ی قدرت سیاسی با ساخت جامعه و اقتصاد را نادیده می‌گیرد و ضمناً توده‌ها به صورتی که در این نظریه بیان شده آنقدرها هم بی‌شکل نیستند.

کدام مثال ۱۲: چه موقع توده‌ها سیاسی می‌شوند؟

- (۱) وقتی رقابت بین الیت‌ها آزاد نباشد (۲) وقتی رقابت بین الیت‌ها آزاد باشد (۳) در وضعیت پولیاریتی (۴) گزینه‌های ۱ و ۳
- پاسخ: گزینه «۱» وقتی رقابت بین الیت‌ها آزاد نباشد و یک الیت، قدرت سیاسی را قبضه کند ممکن است سیاست توده‌ای و توده‌ها سیاسی شوند.

کدام مثال ۱۳: کدام الگو در واکنش به الگوی پلورالیسم مطرح شد؟

- (۱) کورپوراتیسم (۲) الیتسم (۳) ۱ و ۲ (۴) هیچ‌کدام
- پاسخ: گزینه «۱» الگوی کورپوراتیسم در واکنش به الگوی پلورالیسم مطرح شد.

کدام مثال ۱۴: چه کسی برای تحلیل دقیق‌تر از زندگی سیاسی از مدل سیبرنتیکی استفاده کرد؟

- (۱) پارسونز (۲) کارل دویچ (۳) وبر (۴) آلتوسر
- پاسخ: گزینه «۲» کارل دویچ از مدل سیبرنتیکی استفاده کرده است.

آزمون فصل سوم

کج ۱- مارکسیسم هگلی توسط چه کسی به اوج رسید؟

- (۱) هگل (۲) گئورگ لوکاچ (۳) هارولد لاسول (۴) کارل مانهایم

کج ۲- او از ۷ نوع الیت سخن می‌گوید و الیت‌ها را به عنوان گروه‌هایی می‌داند که کارویژه‌های خاص را به عهده دارند؟

- (۱) گئورگ لوکاچ (۲) رالف دارندروف (۳) کارل مارکس (۴) میخلز

کج ۳- پاره‌توانان‌ها را به چند دسته تقسیم کرده است؟

- (۱) ۲ دسته، نخبگان و توده (۲) سه دسته، نخبگان، حاکمان، توده
(۳) ۲ دسته، حکومت‌کننده‌ها و حکومت‌شونده‌ها (۴) ۳ دسته، نخبگان، توده، کارگران

کج ۴- چه کسی جامعه را شامل دو طبقه حکومت‌کننده‌ها و حکومت‌شونده‌ها می‌داند؟

- (۱) موسکا (۲) پاره‌تو (۳) لوکاچ (۴) دورکیم

کج ۵- کدام اندیشمند کتاب احزاب ساسی را نوشت و در آن به گرایش‌های الیگارشیک در سازمان‌های دموکراتیک نگاه کرده است؟

- (۱) موسکا (۲) میخلز (۳) پاره‌تو (۴) دارندروف

کج ۶- کتاب انقلاب مدیریت و الیت قدرت به ترتیب از چه کسانی است؟

- (۱) بورنهام، میخلز (۲) بورنهام، میلز (۳) میلز، میخلز (۴) میلز، پاره‌تو

کج ۷- این نظریه در مقابل نظریه‌های مارکسیستی درباره مبنای طبقاتی دولت و رابطه قدرت سیاسی با قدرت اقتصادی بود و همچنین در مقابل مفهوم سنتی دموکراسی قرار گرفت؟

- (۱) پلورالیسم (۲) سوسیالیسم (۳) لیبرالیسم (۴) هیچ کدام

کج ۸- چه کسی دموکراسی را زیر سؤال برد و اظهار داشت انتخابات چیزی جز نمایشی تشریفاتی نیست؟

- (۱) میخلز (۲) میلز (۳) رابرت دال (۴) پاره‌تو

کج ۹- کدام مورد در خصوص نظریه اصالت کارکرد صحیح نیست؟

- (۱) ریشه‌های فکری این نظریه به امیل دورکیم و تالکوت پارسونز برمی‌گردد.
(۲) مفاهیم اصلی این نگرش، سیستم و فونکسیون هستند.
(۳) در اینجا فرض بر این است که کل جامعه مثل سیستم از بخش‌های مختلف تشکیل شده است.
(۴) هر سیستم، مجموعه‌ای از اجزای جداگانه‌ای است که درون محیط خاصی عمل می‌کند و با آن محیط روابط متقابل دارد.

کج ۱۰- در الگوی کورپوراتیسم فرض بر این است که:

- (۱) ساخت سیاسی دولت رفاه مبتنی بر تعادل و تعدیل علایق نیروهای مختلف اجتماعی است.
(۲) حکومت‌ها نمی‌توانند نسبت به گروه‌های مختلف تبعیض قائل شوند.
(۳) ماهیت دولت مستلزم توجه به منافع گروه‌های مختلف است.
(۴) همه موارد

فصل چهارم

«عوامل تأثیرگذار بر زندگی سیاسی»

تست‌های تألیفی فصل چهارم

کلمه مثال ۱: چه کسی مداخله امریکا در امور سایر کشورها را ناشی از سبک ملی و نگاهی معلم‌گونه می‌داند؟

- (۱) کارل ویتفولگ (۲) ریمون آرون (۳) استانلی هوفمن (۴) الکسی دوتوکویل

پاسخ: گزینه «۳» استانلی هوفمن باور داشت که مداخله امریکا در امور دیگر کشورها ناشی از سبک ملی و نگاهی معلم‌گونه است.

کلمه مثال ۲: تفکر او همچون تونیس است اما به جای اجتماع و جامعه از اجتماعاتی و جامعه‌ای یاد کرده است:

- (۱) مارکس (۲) وبر (۳) پارسونز (۴) کنت

پاسخ: گزینه «۲»

کلمه مثال ۳: چه کسی سرکوب‌گرایی را لازمی تمدن می‌داند؟

- (۱) آدلر (۲) فروید (۳) هانا آرنه (۴) اریش فروم

پاسخ: گزینه «۲» فروید، سرکوب‌گرایی را لازمی تمدن می‌داند.

کلمه مثال ۴: چه کسی کوتاهی‌قد را دلیل‌گرایش به خودکامگی می‌داند؟

- (۱) فروید (۲) اریش فروم (۳) آدلر (۴) هابسن

پاسخ: گزینه «۳» آدلر معتقد بود انسان‌هایی که گونه‌ای از نقص جسمانی را دارند و از آن رنج می‌برند، از جمله کوتاهی‌قد، به خودکامگی‌گرایش پیدا می‌کنند.

کلمه مثال ۵: از نظر ایسنک اگر انسان‌های ملایم به چپ‌گرایش پیدا کنند، چه گروهی را تشکیل می‌دهند؟

- (۱) فاشیست (۲) سوسیالیست (۳) کمونسیت (۴) لیبرال

پاسخ: گزینه «۲» از نظر ایسنک اگر انسان‌های ملایم به چپ‌گرایش پیدا کنند، گروه سوسیالیست را تشکیل می‌دهند.

کلمه مثال ۶: کتاب شخصیت قدرت‌طلب متعلق به چه کسی است؟

- (۱) هانا آرنه (۲) آدلر (۳) فروید (۴) آدورنو

پاسخ: گزینه «۴» آدورنو کتاب شخصیت قدرت‌طلب را نوشته است.

کلمه مثال ۷: هربرت مارکوزه چه چیزی را مسئول‌گرایش به خشونت می‌داند؟

- (۱) نظام سرکوب جامعه (۲) خانواده (۳) مدرسه (۴) همه موارد

پاسخ: گزینه «۴» مارکوزه نظام سرکوب جامعه را که شامل خانواده، مدرسه و دستگاه‌های دولتی و مذهبی است، مسئول‌گرایش به خشونت می‌داند چرا که از نظر او دوران کودکی تأثیر زیادی در فرد می‌گذارد.

کلمه مثال ۸: چه کسی باور دارد امروزه انسان تنها و سرخورده ممکن است در جامعه‌ی ناسالم به فاشیسم‌گرایش پیدا کند؟

- (۱) اریک فروم (۲) آدلر (۳) مارکوزه (۴) آدورنو

پاسخ: گزینه «۱» اریک فروم باور داشت که انسان تنها و سرخورده حتی در جامعه‌ی امروزی هم ممکن است به فاشیسم‌گرایش پیدا کند مگر آنکه دست به سالم‌سازی جامعه بزنیم.

آزمون فصل چهارم

کله ۱- کدام فرهنگ با نظام‌های بسته همخوانی دارد؟

- (۱) محدود (۲) انقیادی (۳) مشارکتی (۴) ۱ و ۲

کله ۲- چه کسانی جوامع را به سنتی و مدرن تقسیم کرده‌اند؟

- (۱) پارسونز، تونیس (۲) دورکیم، اسپنسر (۳) دورکیم (۴) همه موارد

کله ۳- چه کسی در کتاب اجتماع و جامعه، جوامع را بر حسب نوع روابط درونی، میزان انسجام و پیچیدگی تقسیم‌بندی کرده است؟

- (۱) تونیس (۲) پارسونز (۳) دورکیم (۴) اسپنسر

کله ۴- تونیس باور دارد در این دسته از جوامع، رابطه انسان‌ها متفاوت است و شاهد رقابت و سودجویی هستیم:

- (۱) گمیشافت (۲) گزلفاشت (۳) اجتماع (۴) همبسته

کله ۵- کدام گزینه در خصوص نقش دولت از نظر پولانزاس درست نیست؟

- (۱) او استقلال نسبی دولت را به رسمیت شناخته است.
 (۲) پولانزاس نقش دولت را در بازتولید روابط بین طبقات اجتماعی به خصوص هژمونی طبقه مسلط، اساسی می‌داند.
 (۳) دولت، کلیتی با ماهیت ابزاری نیست.
 (۴) دولت، ابزار طبقه مسلط است و به شدت به آن وابسته است.

فصل پنجم

«قدرت، سلطه، مشروعیت سیاسی و دولت»

تست‌های تألیفی فصل پنجم

کله مثال ۱: چه کسی از قدرت قانونی سخن می‌گوید؟

- (۱) مارکس (۲) ماکس وبر (۳) هابسن (۴) ماکیاول
- پاسخ: گزینه «۲» ماکس وبر معتقد است حالتی که قدرت سیاسی با نوع خاصی از سلطه سیاسی پیوند می‌خورد، قدرت قانونی نام دارد.

کله مثال ۲: گرامشی، نمایان‌ترین بخش سلطه را چه چیزی می‌داند؟

- (۱) ملت (۲) زور (۳) جامعه (۴) دولت
- پاسخ: گزینه «۴» گرامشی، دولت را نمایان‌ترین بخش سلطه می‌داند.

کله مثال ۳: کارآمدترین ابزار سلطه چه نام دارد؟

- (۱) سلطه‌ی اداری (۲) سلطه‌ی نظامی (۳) سلطه‌ی سیاسی (۴) هیچ‌کدام
- پاسخ: گزینه «۱» کارآمدترین ابزار سلطه، سلطه‌ی اداری است که تمام وجوه زندگی را دربرمی‌گیرد.

کله مثال ۴: چه کسی قدرت را متعلق به همه و سیاست را حوزه‌ی مفاهمه می‌داند؟

- (۱) هانا آرنه (۲) ماکس وبر (۳) کارل مارکس (۴) راسل
- پاسخ: گزینه «۱» هانا آرنه قدرت را متعلق به همه و سیاست را حوزه‌ی مفاهمه می‌داند.

کله مثال ۵: گرامشی و آلتوسر از چه چیزی به عنوان دستگاه ایدئولوژیک دولت یاد می‌کنند؟

- (۱) اجتماعی کردن سیاست (۲) جهت‌گیری سیاسی (۳) مشارکت سیاسی (۴) نظارت
- پاسخ: گزینه «۱» اجتماعی کردن سیاست و جامعه‌پذیری در واقع آشنا کردن افراد با قواعد و ارزش‌های حاکم بر جامعه از طریق آموزش مداوم و بعد مثبت آن چیزی است که گرامشی و آلتوسر از آن به عنوان دستگاه ایدئولوژیک دولت یاد می‌کنند.

کله مثال ۶: کدام گزینه عصاره‌ی کل زندگی سیاسی است؟

- (۱) جامعه‌ی مدنی (۲) حزب (۳) رأی (۴) گروه‌های ذی‌نفوذ
- پاسخ: گزینه «۳» در واقع رأی که در صندوق می‌افتد، عصاره‌ی کل زندگی سیاسی است.

کله مثال ۷: در حکومت‌های استبدادی چگونه پیکارها توسعه پیدا می‌کنند؟

- (۱) عده‌ای زیاد از مردم رژیم را تحمل‌ناپذیر بدانند (۲) امیدی معقول به سرنگون کردن رژیم وجود داشته باشد (۳) با مقاومت گسترده و انفرادی مخالفان (۴) گزینه‌های ۱ و ۲
- پاسخ: گزینه «۴» در حکومت‌های استبدادی وقتی که عده زیادی از مردم رژیم را تحمل‌ناپذیر بدانند و امیدی معقول به سرنگون کردن رژیم وجود داشته باشد، پیکارها توسعه پیدا می‌کنند.

آزمون فصل پنجم

کله ۱- چه کسی قدرت را تکنولوژی سیاسی بدن می‌داند؟

- (۱) فوکو (۲) مارکس (۳) وبر (۴) هگل

کله ۲- شوارتزنبرگ چه چیزی را دارای نقش مهمی در شخصی کردن قدرت می‌داند؟

- (۱) توده مردم (۲) تلویزیون (۳) الیت (۴) طبقه مسلط

کله ۳- او در کتاب روح القوانین بیان می‌کند که قدرت و حکومت، پدیده‌های دلخواهی نیستند بلکه اجتماعات بشری ذاتاً سیاسی هستند:

- (۱) مونتسکیو (۲) ارسطو (۳) هگل (۴) لاک

کله ۴- در حالی که دولت را امری خصوصی می‌داند، دولت را پدیده‌ای زاید می‌داند.

- (۱) هگل، مارکس (۲) مونتسکیو، وبر (۳) مارکس، هگل (۴) مارکس، وبر

کله ۵- نمایان‌ترین بخش سلطه از نظر گرامشی، چه چیزی است؟

- (۱) بخش خصوصی (۲) دولت (۳) تلویزیون (۴) زور

کله ۶- ابزارهای مدنی اعمال سلطه کدام است؟

- (۱) به کارگیری امر قدسی (۲) بهره‌گیری از اسطوره‌ها (۳) ایدئولوژی و تبلیغات (۴) همه موارد

کله ۷- سه نوع مشروعیتی که ماکس وبر از آن‌ها یاد می‌کند، کدام‌اند؟

- (۱) مشروعیت عقلایی، سنتی، کاریزماتیک
(۲) مشروعیت عقلایی، مدرن
(۳) مشروعیت سنتی و مدرن
(۴) مشروعیت سیاسی، نظامی، کاریزماتیک

کله ۸- چه کسی قدرت را امری جمعی می‌داند؟

- (۱) ماکس وبر (۲) هانا آرننت (۳) کارل مارکس (۴) هگل

کله ۹- دیوید ایستون از کدام نظریه برای تحلیل زندگی سیاسی استفاده کرده است؟

- (۱) تعامل‌گرایی نمادین (۲) عقلانی (۳) الگوی سیستم‌ها (۴) محرومیت نسبی

کله ۱۰- گرامشی و آلتوسر از آن به عنوان دستگاه ایدئولوژیک دولت یاد کرده‌اند:

- (۱) جامعه‌پذیری (۲) رسانه (۳) جمعیت (۴) جهت‌گیری سیاسی

فصل ششم

«شکاف‌های اجتماعی، نیروهای اجتماعی و زندگی سیاسی»

تست‌های تألیفی فصل ششم

کلمه مثال ۱: شکاف‌های اجتماعی را از نظر تأثیرگذاری بر زندگی سیاسی به چه انواعی تقسیم می‌کنند؟

- (۱) فعال و غیرفعال
(۲) تاریخی و ساختاری
(۳) نیروها و گروه‌های اجتماعی
(۴) نیروهای اجتماعی و گروه‌های ذی‌نفوذ

پاسخ: گزینه «۱» از نظر تأثیر گذاشتن بر زندگی سیاسی، شکاف‌های اجتماعی را به دو قسمت شکاف‌های فعال و غیرفعال تقسیم می‌کنند.

کلمه مثال ۲: شکاف‌هایی که به خاطر بعضی از ویژگی‌های پایدار در جامعه شکل گرفته‌اند چه نام دارند؟

- (۱) ساختاری
(۲) فعال
(۳) غیرفعال
(۴) متضاد

پاسخ: گزینه «۱» شکاف‌های ساختاری، شکاف‌هایی هستند که به خاطر بعضی از ویژگی‌های دگرگون‌ناپذیر و پایدار در جامعه شکل گرفته‌اند.

کلمه مثال ۳: در جوامعی که جمعیت جوان‌تر دارند، شاهد رشد چه گرایشی هستیم؟

- (۱) محافظه‌کاری
(۲) رادیکالیسم
(۳) سرمایه‌داری
(۴) چپ

پاسخ: گزینه «۲» در جوامعی که جمعیت جوان‌تر دارند، رادیکالیسم سیاسی رشد بهتری دارد.

کلمه مثال ۴: از نظر ساخت اجتماعی ترکیه را چه نوع جامعه‌ای می‌دانیم؟

- (۱) تک‌شکافی متراکم
(۲) دو شکافی متوازی
(۳) تک‌شکافی فعال
(۴) دو شکافی متقاطع

پاسخ: گزینه «۱» از نظر ساخت اجتماعی ترکیه از نوع جامعه‌ی تک‌شکافی متراکم است.

کلمه مثال ۵: در چه جامعه‌ای کثرت ایدئولوژی‌ها، احزاب سیاسی و پتانسیل منازعه افزایش پیدا می‌کند؟

- (۱) دو شکافی متقاطع
(۲) سه شکافی متقاطع
(۳) تک‌شکافی متراکم
(۴) دو شکافی متوازی

پاسخ: گزینه «۲» اگر سه شکاف فعال و قوی باشند، کثرت ایدئولوژی‌ها و احزاب سیاسی افزایش پیدا می‌کند و پتانسیل منازعه هم شدت می‌گیرد.

کلمه مثال ۶: در جامعه‌شناسی سیاسی، اتحادیه‌ها را جزء کدام گروه‌ها می‌دانیم؟

- (۱) نیروهای نفوذ مستقیم
(۲) حوزه‌ی سیاست
(۳) نیروهای حرکت
(۴) نیروهای پایه

پاسخ: گزینه «۱» در جامعه‌شناسی سیاسی، اتحادیه‌ها را در سطح سازمان‌ها و تشکل‌ها و نیروهای نفوذ مستقیم بررسی می‌کنیم.

کلمه مثال ۷: کدام‌یک از موارد زیر از ویژگی‌های جامعه‌شناسی خرد است؟

- (۱) توجه بیشتر به بررسی نقش نیروهای اجتماعی در دوره‌های ثبات سیاسی
(۲) بررسی نقش نیروهای اجتماعی در سطح اتحادیه‌ها، انجمن‌ها و گروه‌های سازمان‌یافته
(۳) تأثیر نیروهای اجتماعی بر فعالیت نهادهای مشخص حکومتی
(۴) همه موارد

پاسخ: گزینه «۴» جامعه‌شناسی سیاسی خرد بیشتر به بررسی نقش نیروهای اجتماعی در دوره‌های ثبات سیاسی توجه می‌کند و تلاش می‌کند که نقش نیروهای اجتماعی را در سطح خرد مثلاً اتحادیه‌ها، انجمن‌ها، گروه‌های سازمان‌یافته، گروه‌های ذی‌نفع و احزاب سیاسی و... بررسی کند. در آخر، تأثیر چنین تشکلاتی بر فعالیت و سیاست‌گذاری نهادهای مشخص حکومتی مثل کابین، مجلس نمایندگان، وزارتخانه‌ها و... را بررسی می‌کند.

کج مثال ۸: در کدام نظام‌ها نقش نیروهای اجتماعی در شرایط ثبات سیاسی پنهان‌تر است؟

- (۱) نظام‌های سیاسی بسته (۲) ساخت قدرت یک‌جانبه (۳) ساخت قدرت باز (۴) ۱ و ۲

پاسخ: گزینه «۴» در نظام‌های سیاسی بسته (ساخت قدرت یک‌جانبه) نقش نیروهای اجتماعی در شرایط ثبات سیاسی، پنهان‌تر است.

کج مثال ۹: فعالیت غیرمستمر گروه‌های نفوذ شامل چه مواردی است؟

- (۱) ارسال نامه (۲) مبارزه‌ی آشکار با گروه‌های رقیب
(۳) توسل به افکار عمومی (۴) همه موارد

پاسخ: گزینه «۴» فعالیت غیرمستمر یا مقطعی گروه‌های نفوذ شامل ارسال نامه یا اعزام هیئت به دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌ها، اعمال نفوذ مستقیم بر کمیته‌های اجرایی احزاب، مبارزه‌ی آشکار با گروه‌های رقیب، توسل به افکار عمومی، درج مطالب لازم در روزنامه‌ها و عواملی از این قبیل است.

کج مثال ۱۰: تشکلات سوسیالیستی در پیدایش کدام احزاب بسیار مؤثر بودند؟

- (۱) احزاب کادر (۲) احزاب توده‌ای (۳) احزاب افراطی (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۲» برعکس اقشار سنتی و اشراف که به مشارکت توده‌ها تمایلی نداشتند، احزاب توده‌ای گرایش مردمی داشتند و درهای خود را به روی تازه‌واردان باز می‌کردند. گرایش‌های چپ از جمله تشکلات سوسیالیستی در پیدایش این احزاب بسیار مؤثر واقع شدند.

کج مثال ۱۱: کدام مدل عضویت، یادآور عضویت در احزاب کادر است؟

- (۱) عضویت در احزاب مستقیم (۲) عضویت در احزاب غیرمستقیم (۳) عضویت در احزاب توده‌ای (۴) عضویت در احزاب سخت

پاسخ: گزینه «۱» عضویت در احزاب مستقیم (که به صورت مستقیم صورت می‌گیرد) یادآور عضویت در احزاب کادر است.

کج مثال ۱۲: بعد از جنگ جهانی دوم، نسل سوم احزاب چه نام داشتند؟

- (۱) سوسیالیسم (۲) احزاب فراگیر (۳) سوسیال دموکراسی (۴) نرم

پاسخ: گزینه «۲» بعد از جنگ جهانی دوم احزاب جدید به عنوان نسل سوم به احزاب فراگیر معروف بودند.

کج مثال ۱۳: کتاب طبقات در سرمایه‌داری معاصر از کیست؟

- (۱) کلاس اوفه (۲) نیکولاس پولاتزاس (۳) ویلفردو پاره‌تو (۴) کارل مارکس

پاسخ: گزینه «۲» کتاب طبقات در سرمایه‌داری معاصر از نیکولاس پولاتزاس است.

کج مثال ۱۴: کتاب «طبقه، بحران و دولت» متعلق به کیست؟

- (۱) مارکس (۲) اولین رایت (۳) ماکیاول (۴) وبر

پاسخ: گزینه «۲» اریک اولین رایت کتاب طبقه، بحران و دولت را نوشته است.

آزمون فصل ششم

- ۱- تقسیم جمعیت و تکوین گروه‌بندی‌ها در جامعه نتیجه چه امری است؟
 (۱) حوزه عمومی جامعه (۲) شکاف اجتماعی (۳) شیوه تولید (۴) توزیع قدرت اجتماعی
- ۲- شکاف‌های مذهبی و فرقه‌ای، دینی و دولتی جزء کدام یک از انواع شکاف‌هاست؟
 (۱) شکاف سیاسی (۲) شکاف جوامع سنتی (۳) شکاف تاریخی (۴) شکاف جوامع مدرن
- ۳- هر چه تعداد و پیچیدگی صورت‌بندی شکاف‌های اجتماعی بیشتر باشد، نیروهای اجتماعی - سیاسی و ایدئولوژی‌های سیاسی می‌شوند.
 (۱) کم‌رنگ‌تر (۲) سنتی‌تر (۳) متنوع‌تر (۴) با ثبات‌تر
- ۴- استقبال مدل دولت در برابر طبقات اجتماعی در چه نوع نظام‌های سیاسی بیشتر می‌شود؟
 (۱) نظام سیاسی دموکرات (۲) نظام سیاسی اقتدارطلب (۳) نظام سیاسی لیبرال (۴) نظام سیاسی ایدئولوژیک
- ۵- ایجاد تغییر چه در ساخت اقتصادی و چه در ساخت سیاسی، کارویژه اصلی چه نیروهایی است؟
 (۱) نیروهای سیاسی (۲) نیروهای اجتماعی (۳) نیروهای فرهنگی (۴) نیروهای اقتصادی
- ۶- نفوذ یک گروه اجتماعی بر زندگی سیاسی معلول چیست؟
 (۱) شیوه تولید (۲) روابط تولید (۳) چگونگی توزیع قدرت اجتماعی (۴) هر سه گزینه صحیح است.
- ۷- صورت‌بندی شکاف‌های اجتماعی در فرانسه، ایتالیا و اسکاندیناوی از چه نوع مدلی است؟
 (۱) سه شکافی متقاطع (۲) دو شکافی متقاطع (۳) تک‌شکافی متراکم (۴) دو شکافی
- ۸- شکاف‌های اجتماعی که همدیگر را تقویت می‌کنند چه نوع شکاف‌هایی هستند؟
 (۱) متراکم (۲) متقاطع (۳) تک‌شکافی (۴) هیچ‌کدام
- ۹- در کدام صورت اجتماعی، افزایش توانایی و فعالیت گروه‌های نفوذ بیشتر می‌شود؟
 (۱) تعداد احزاب سیاسی کمتر باشد. (۲) احزاب سیاسی در تنش باشند. (۳) تعداد احزاب سیاسی بیشتر باشد. (۴) گزینه ۱ و ۲ صحیح است.
- ۱۰- در نظام‌های سیاسی دموکراتیک ساخت قدرت به چه صورت است؟
 (۱) یک‌جانبه (۲) باز و دو جانبه (۳) سازمان‌یافته (۴) مبتنی بر تفرقه‌افکنی

فصل هفتم

«نقش نیروهای اجتماعی و بازیگران در زندگی سیاسی (۱)»

تست‌های تألیفی فصل هفتم

کج مثال ۱: براساس الگوی جامعه‌شناسی سیاسی مارکس، دولت در جامعه‌ی سرمایه‌داری چه خصلتی دارد؟

- (۱) طبقاتی
(۲) ابزار تأمین منافع طبقه‌ی مسلط اقتصادی
(۳) اقتصادی
(۴) سیاسی

پاسخ: گزینه «۲» براساس الگوی جامعه‌شناسی سیاسی مارکس، دولت در جامعه‌ی سرمایه‌داری، ابزار تأمین منافع طبقه‌ی مسلط اقتصادی است.

کج مثال ۲: از نظر تاریخی بورژوازی در اروپا در نتیجه‌ی چه منازعاتی شکل گرفت؟

- (۱) منازعه‌ی بازرگانان و افزارمندان با زمینداران
(۲) منازعه‌ی بازرگانان و افزارمندان با سیاستمداران
(۳) منازعه‌ی زمینداران با دهقانان
(۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» از نظر تاریخی، بورژوازی در اروپا در قرن ۱۱ و در نتیجه‌ی منازعه‌ی بازرگانان و افزارمندان سازمان‌یافته در درون اصناف با زمینداران شکل گرفت.

کج مثال ۳: شاه برای جلوگیری از رشد بی‌رویه‌ی طبقه‌ی سرمایه‌دار جدید، دست به چه اقداماتی زد؟

- (۱) تشکیل شورای عالی اجتماعی
(۲) حبس بعضی سرمایه‌داران بزرگ
(۳) کم کردن اعطای اعتبارات بانکی به بخش خصوصی
(۴) همه موارد

پاسخ: گزینه «۴» شاه برای جلوگیری از رشد بی‌رویه‌ی طبقه‌ی سرمایه‌دار جدید، به تشکیل شورای عالی اجتماعی، حبس بعضی سرمایه‌داران بزرگ و کم کردن اعطای اعتبارات بانکی به بخش خصوصی پرداخت.

کج مثال ۴: کتاب «طبقه و منازعه‌ی طبقاتی در جامعه صنعتی» از کیست؟

- (۱) رالف دارندورف
(۲) کارل مارکس
(۳) ماکس وبر
(۴) انگلس

پاسخ: گزینه «۱» رالف دارندورف که از منتقدین مارکسیسم بود، کتاب طبقه و منازعه‌ی طبقاتی در جامعه‌ی صنعتی را نوشته است.

کج مثال ۵: برنامه‌ی باور داشت که با افزایش نقش دولت در اقتصاد، همزمان نقش چه طبقه‌ای افزایش می‌یابد؟

- (۱) سرمایه‌دار
(۲) مدیران و کارگزاران
(۳) متوسط
(۴) بالا

پاسخ: گزینه «۲» جیمز برنامه‌ی باور داشت که با افزایش نقش دولت در اقتصاد، نقش طبقه مدیران و کارگزاران هم افزایش پیدا می‌کند.

کج مثال ۶: در چه کشورهایی شرایط تاریخی برای فعالیت خرده‌بورژوازی فراهم شد؟

- (۱) کشورهایی که شاهد انقلاب سیاسی و صنعتی خودجوش نبودند.
(۲) کشورهایی که برای رسیدن به سطح کشورهای پیشرفته‌تر به اصلاحات و نوسازی از بالا دست زدند.
(۳) گزینه‌های ۱ و ۲
(۴) کشورهایی که روند نوسازی دموکراتیک در آن‌ها اتفاق افتاد.

پاسخ: گزینه «۳» در کشورهایی که شاهد انقلاب سیاسی و صنعتی خودجوش نبودند و برای رسیدن به سطح کشورهای پیشرفته‌تر به اصلاحات و نوسازی از بالا دست زدند، شرایط تاریخی برای فعالیت خرده‌بورژوازی فراهم شد.

کجه مثال ۷: در این کشورها خرده‌بورژوازی از لحاظ سیاسی ناراضی بوده و احساس می‌کند که ایدئولوژی لیبرالیسم و سوسیالیسم نمی‌تواند منافع آن‌ها را تأمین کند:

- (۱) فرانسه و ایتالیا (۲) آلمان و انگلیس (۳) پرتغال و انگلیس (۴) ایتالیا و انگلیس

پاسخ: گزینه «۱» خرده‌بورژوازی در فرانسه و ایتالیا گرایش ارتجاعی دارد و از لحاظ سیاسی ناراضی است. خرده‌بورژواها احساس می‌کنند که هیچ‌کدام از ایدئولوژی‌های لیبرالیسم و سوسیالیسم نمی‌تواند منافع آن‌ها را تأمین کند.

کجه مثال ۸: از نظر مارتین ترو جنبش مک کارتیسم در امریکا با چه جنبشی قابل مقایسه است؟

- (۱) جنبش ناسیونال سوسیالیست در آلمان (۲) جنبش پوجدیست در فرانسه
(۳) جنبش وال استریت در امریکا (۴) گزینه‌های ۱ و ۲

پاسخ: گزینه «۴» از نظر مارتین ترو جنبش مک کارتیسم با جنبش ناسیونال سوسیالیست در آلمان و پوجدیست در فرانسه قابل مقایسه است.

کجه مثال ۹: اولین جنبش عمده‌ی کارگری اروپا در کدام کشور بود؟

- (۱) انگلیس (۲) سوئد (۳) نروژ (۴) آلمان

پاسخ: گزینه «۱» اولین جنبش عمده‌ی کارگری اروپا جنبش چارتیست‌ها در انگلیس بود.

کجه مثال ۱۰: مهم‌ترین ویژگی اشرافیت فئودال در غرب چه بود؟

- (۱) مالکیت ارضی (۲) مناصب نظامی و اداری (۳) احراز وظایف (۴) گزینه‌های ۲ و ۳

پاسخ: گزینه «۱» در غرب مالکیت ارضی مهم‌ترین ویژگی اشرافیت فئودال بود.

آزمون فصل هفتم

کجه ۱- کارویژه اصلی دولت طبقاتی چیست؟

- (۱) ضعیف کردن سازمان طبقات پایین
(۲) انسجام طبقات مسلط
(۳) استقلال عمل طبقات پایین
(۴) گزینه ۱ و ۲ صحیح است.

کجه ۲- جنبش استقلال در هند در دوران به مسئله ارضی و وضعیت اجتماعی دهقانان بی توجه بود.

- (۱) نهری (۲) گاندی (۳) کومین تانگ (۴) هیچ کدام

کجه ۳- اولین جنبش عمده کارگری اروپا قبل از سال ۱۸۴۸ چه جنبشی بوده است؟

- (۱) جنبش اتحادیه کارگری در فرانسه
(۲) جنبش چارتیست‌ها در انگلیس
(۳) جنبش حزب کارگری در آلمان
(۴) جنبش‌های خرده‌بورژوازی در انگلیس

کجه ۴- سه گرایش ایدئولوژیک جنبش کارگری در اروپا چه بودند؟

- (۱) لیبرالیستی - سوسیالیستی - فاشیستی
(۲) سوسیالیستی - سندیکالیستی - فاشیستی
(۳) سوسیالیستی - سندیکالیستی - مذهبی
(۴) فاشیستی - آنارشستی - سوسیالیستی

کجه ۵- جنبش کارگری در ایران تحت تأثیر چه عامل شکل گرفت؟

- (۱) پیروزی انقلاب مشروطه (۲) پیروزی انقلاب اکتبر در روسیه (۳) گسترش روابط با شرق (۴) گزینه ۱ و ۲ صحیح است.

کجه ۶- نظریه دموکراتیک، هدف اصلی جنبش کارگری را چه می‌دانسته است؟

- (۱) برقراری نظام سوسیالیستی
(۲) کسب آزادی‌های سیاسی و اجتماعی
(۳) برقراری شوراهای کارگری
(۴) تسلط حزب کارگر

کجه ۷- کدام اندیشمند به «آمبورژوا شدن طبقه کارگر» در غرب اشاره کرد و حزب این طبقه درون جامعه مصرفی را نشانه‌ای از نابودی نیروی رهایی‌بخش در سرمایه‌داری معاصر دانست؟

- (۱) انگلس (۲) مارکوزه (۳) مارکس (۴) وبر

کجه ۸- مهم‌ترین ویژگی اشرافیت فئودال در شرق چه بوده است؟

- (۱) احراز وظایف و مناصب اداری (۲) احراز وظایف و مناصب نظامی (۳) مالکیت ارضی (۴) گزینه ۱ و ۲ صحیح است.

کجه ۹- اشرافیت در دوران قاجار از چه گروه‌های تشکیل می‌شد؟

- (۱) خرده‌مالکان - صاحب‌منصبان - عالی‌رتبه
(۲) اشراف دیوانی - اشراف زمین‌دار
(۳) تیول‌داران - خرده‌مالکان
(۴) تیول‌داران - اشراف زمین‌دار

کجه ۱۰- در سال‌های ۱۳۴۰ - ۱۳۲۰ مهم‌ترین بخش طبقه سلطه در ایران چه کسانی بودند؟

- (۱) اشراف دیوانی (۲) اشراف زمین‌دار (۳) خرده‌مالکان (۴) تیول‌داران

فصل هشتم

«نقش نیروهای اجتماعی و بازیگران در زندگی سیاسی (۲)»

تست‌های تألیفی فصل هشتم

کج مثال ۱: چه عاملی به قدرت پاپ‌های رم آسیب رساند؟

- (۱) پیدایش دولت‌های ملی (۲) زوال فئودالیت (۳) تفرقه در کلیسا و فرماسیون (۴) هر ۳ مورد

پاسخ: گزینه «۴» پیدایش دولت‌های ملی، زوال فئودالیت، تفرقه در کلیسا و فرماسیون و رشد اندیشه‌های نو از مواردی بودند که به قدرت پاپ‌های روم آسیب رساندند.

کج مثال ۲: چرا در کشورهای امریکای لاتین جناح محافظه‌کار کلیسا مدافع منافع طبقات حاکمه بوده است؟

- (۱) کلیسا مالک اراضی گسترده‌ای بود. (۲) هرگونه جنبشی موقعیت کلیسا را به خطر می‌انداخت. (۳) توجه به احزاب (۴) ۱ و ۲

پاسخ: گزینه «۴» در امریکای لاتین، جناح محافظه‌کار کلیسا به دو دلیل مدافع منافع طبقات حاکم است: اول آنکه کلیسا در بسیاری از کشورهای امریکای لاتین مالک اراضی گسترده‌ای بود. دوم آنکه در هر کشوری که شاهد جنبش و انقلاب توده‌ای بوده، موقعیت کلیسا به خطر افتاده است.

کج مثال ۳: از بین گروه‌های مذهبی ذی‌نفوذ بعد از انقلاب، گروه حجتیه از چه سیاستی حمایت می‌کرد؟

- (۱) بازار آزاد (۲) عدم دخالت مستقیم روحانیون در سیاست (۳) گزینه ۱ و ۲ (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۳» از میان گروه‌های مذهبی ذی‌نفوذ، گروه حجتیه از عدم دخالت مستقیم روحانیون در سیاست و سیاست اقتصادی بازار آزاد حمایت می‌کرد.

کج مثال ۴: کتاب افیون روشنفکران متعلق به کیست؟

- (۱) مارکس (۲) ریمون آرون (۳) گرامشی (۴) مانهایم

پاسخ: گزینه «۲» ریمون آرون کتاب افیون روشنفکران را نوشته است.

کج مثال ۵: شومپتر ویژگی عمومی روشنفکران را در چه می‌داند؟

- (۱) نداشتن مسئولیت مستقیم در امور عملی (۲) نداشتن دانش ناشی از تجربه (۳) ۱ و ۲ (۴) آشنا کردن مردم با نیازهای واقعی

پاسخ: گزینه «۳» شومپتر در کتاب سرمایه‌داری، سوسیالیسم و دموکراسی، نداشتن مسئولیت مستقیم در امور عملی و نداشتن دانش ناشی از تجربه را به عنوان ویژگی عمومی روشنفکران مطرح کرده است.

کج مثال ۶: از مهم‌ترین ویژگی‌های فکری روشنفکران در اروپا چه بود؟

- (۱) عقل‌گرایی (۲) گرایش به مذهب (۳) توجه به مسائل جامعه (۴) سکولاریسم

پاسخ: گزینه «۱» مهم‌ترین ویژگی فکری روشنفکران در اروپا عقل‌گرایی بود.

کج مثال ۷: از نظر چه کسی بورژوازی، احترام را از هر حرفه‌ای که مورد افتخار بوده، گرفته است؟

- (۱) وبر (۲) مارکس (۳) کائوتسکی (۴) گرامشی

پاسخ: گزینه «۲» از نظر مارکس بورژوازی، احترام را از هر حرفه‌ای که مورد افتخار بوده، گرفته است.

کله مثال ۸: فعالیت روشنفکران در کدام جوامع کمتر به صورت مشارکت مستقیم در قدرت سیاسی و بیشتر از طریق تأثیر بر افکار عمومی و به راه انداختن جنبش ظاهر می‌شود؟

- (۱) جوامع سنتی
(۲) در کشورهایی که در فرآیند گذار به سرمایه‌داری و جامعه صنعتی‌اند
(۳) جوامع صنعتی
(۴) گزینه‌های ۱ و ۲

پاسخ: گزینه «۲» در کشورهایی که در فرآیند گذار به سرمایه‌داری و جامعه صنعتی هستند فعالیت روشنفکران کمتر به صورت مشارکت مستقیم در قدرت سیاسی و بیشتر از طریق تأثیر بر افکار عمومی، به راه انداختن جنبش‌های فکری و اجتماعی و احزاب سیاسی و پرورش مردان عمل، ظاهر می‌شود.

کله مثال ۹: جو روشنفکری در کدام کشور هیچ وقت به اندازه‌ی کشورهای دیگر رادیکال و انتقادآمیز نبوده است؟

- (۱) چین (۲) آمریکا (۳) روسیه (۴) آلمان

پاسخ: گزینه «۲» جو روشنفکری در آمریکا هیچ وقت به اندازه‌ی کشورهای دیگر رادیکال و انتقادآمیز نبوده است.

کله مثال ۱۰: از جمله تقاضاهای عمده‌ی روشنفکران در عصر مشروطه، کدام است؟

- (۱) تجدید هویت و سنت‌های ملی ایران
(۲) منع دخالت روحانیت در سیاست
(۳) وضع نظام قانون اساسی جدید
(۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» از تقاضاهای عمده‌ی روشنفکران در عصر مشروطه می‌توان به تجدید هویت و سنت‌های ملی ایران، منع دخالت روحانیت در سیاست، وضع نظام قانون اساسی جدید، تأسیس نهادهای سیاسی جدید براساس حاکمیت ملی و ایجاد مبانی دولت ملی مدرن اشاره کرد.

کله مثال ۱۱: کدام حزب دو انشعاب داشت که به تشکیل نهضت آزادی و حزب مردم ایران منجر شد؟

- (۱) حزب دموکرات (۲) حزب ایران (۳) حزب توده (۴) حزب ملی

پاسخ: گزینه «۲» حزب ایران دو انشعاب داشت که به تشکیل نهضت آزادی و حزب مردم ایران منجر شد.

کله مثال ۱۲: چه عاملی در کشورهای در حال توسعه باعث شده تا ارتش به عنوان سازمان‌یافته‌ترین نهاد سیاسی قدرت را در دست بگیرد؟

- (۱) ضعف مؤسسات جامعه مدنی (۲) ضعف احزاب سیاسی (۳) ضعف اتحادیه‌ها و نهادهای مدنی (۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» ضعف مؤسسات جامعه مدنی، ضعف احزاب سیاسی، ضعف اتحادیه‌ها و نهادهای مدنی در کشورهای در حال توسعه باعث شده تا ارتش به عنوان سازمان‌یافته‌ترین نهاد سیاسی، قدرت را در دست بگیرد.

کله مثال ۱۳: این گروه‌ها به دنبال آن هستند که ضمن خارج ماندن از قدرت بر آن تأثیر بگذارند؟

- (۱) احزاب (۲) گروه‌های ذی‌نفوذ (۳) عموم جامعه (۴) رسانه‌ها

پاسخ: گزینه «۲» گروه‌های ذی‌نفوذ برعکس احزاب به دنبال آن هستند که ضمن خارج ماندن از قدرت، بر آن تأثیر بگذارند.

کله مثال ۱۴: از کدام مورد به عنوان روح و روان جامعه یاد می‌کنند؟

- (۱) ساختار اجتماعی (۲) نیروها و گروه‌ها (۳) افکار عمومی (۴) احزاب

پاسخ: گزینه «۳» افکار عمومی، روح و روان جامعه است.

کله مثال ۱۵: کدام گزینه نقش مهمی در شخصی شدن قدرت دارد؟

- (۱) تلویزیون (۲) روزنامه (۳) گروه‌های ذی‌نفوذ (۴) احزاب

پاسخ: گزینه «۱» تلویزیون، خطرناک‌تر و گسترده‌تر از روزنامه‌هاست و از آنجا که آحاد مردم را هدف قرار می‌دهد، نقش مهمی در شخصی شدن قدرت دارد.

کله مثال ۱۶: چه کسی از روزنامه‌ها به عنوان قدرت چهارم در کنار قوای سه‌گانه نام ببرد؟

- (۱) ربرت ژوونل (۲) لیپست (۳) بندیکس (۴) گادامر

پاسخ: گزینه «۱» ربرت ژوونل روزنامه‌ها را به عنوان قدرت چهارم در کنار قوای سه‌گانه می‌داند.

آزمون فصل هشتم

- ۱- از اولین بنیانگذاران جامعه‌شناسی منصب چه کسی است؟
- (۱) مارکوزه (۲) مارکس (۳) دور کهایم (۴) انگلس
- ۲- از نظر چه کسی مذهب تصویری است که یک ملت از خود دارد؟
- (۱) مارکس (۲) هابز (۳) هگل (۴) وبر
- ۳- او مخالف دخالت علما در سیاست بود و بر ضرورت تقیه در دوران غیبت تأکید می‌کرد:
- (۱) شیخ مرتضی انصاری (۲) آخوند خراسانی (۳) شیخ محمد حسین نائینی (۴) میرزای قمی
- ۴- در تاریخ اروپا از اولین گروه‌های روشنفکری چه کسانی هستند؟
- (۱) راسیونالیست‌ها (۲) اومانالیست‌ها (۳) مارکسیست‌ها (۴) لیبرالیست‌ها
- ۵- یکی از مظاهر عمده تحول در جوامع سنتی چیست؟
- (۱) نارضایی روشنفکران (۲) پیدایش روشنفکران جدید (۳) گسترش نفوذ فرهنگی غرب (۴) جنبش‌های اجتماعی
- ۶- تقسیم‌بندی گرامشی از روشنفکران چگونه است؟
- (۱) روشنفکران بیرونی (۲) روشنفکران آزاد و ارگانیک (۳) روشنفکران دینی و غیر دینی (۴) روشنفکران منسجم و سلسله‌مراتبی
- ۷- مهم‌ترین گرایش مسلکی ارتش مدرن چیست؟
- (۱) استبداد نظامی (۲) ناسیونالیسم (۳) ضعف احزاب (۴) توانایی بسیج کردن
- ۸- او اعتقاد داشت زنان ممکن است فرهنگ، اندیشه و ذوق داشته باشند اما نمی‌توانند به ایده مطلق برسند:
- (۱) هانا آرنه (۲) مارکس (۳) هگل (۴) ریمون آرون
- ۹- مخاطب یا مخاطباتی که گروه‌های فشار برای کنش‌هایشان در نظر می‌گیرند شامل کدام گزینه است؟
- (۱) مراجع دولتی (۲) افکار عمومی (۳) احزاب سیاسی (۴) همه موارد
- ۱۰- مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر افکار عمومی چیست؟
- (۱) گروه‌های ذی‌نفوذ (۲) رسانه‌های جمعی (۳) احزاب (۴) گزینه ۱ و ۳

فصل نهم

«پایگاه اجتماعی دولت‌ها و انواع رژیم‌های سیاسی»

تست‌های تألیفی فصل نهم

کج مثال ۱: فاشیسم در چه دسته‌ای از رژیم‌های سیاسی قرار دارد؟

- (۱) چپ اقتدارطلب (۲) چپ دموکرات (۳) راست اقتدارطلب (۴) راست دموکرات

پاسخ: گزینه «۳» فاشیسم در دسته‌بندی رژیم‌های سیاسی در بین دسته راست اقتدارطلب جای می‌گیرد.

کج مثال ۲: پیش‌درآمد ساخت دولت مدرن است؟

- (۱) دولت سرمایه‌داری (۲) دولت مطلقه (۳) دولت لیبرال (۴) سوسیالیسم

پاسخ: گزینه «۲» دولت مطلقه، ساخت مدرن سیاسی و به عنوان پیش‌درآمد ساخت دولت مدرن است.

کج مثال ۳: مارکس کدام دولت را محصول مرحله‌ی انتقالی برای پیدایش بورژوازی می‌داند؟

- (۱) دولت سرمایه‌داری (۲) دولت فدرال (۳) دولت مطلقه (۴) دولت سوسیالیست

پاسخ: گزینه «۳» مارکس که شاهد دولت مطلقه در آلمان بود، آن را محصول مرحله‌ی انتقالی در فاصله‌ی زوال طبقات فئودالی و پیدایش بورژوازی می‌داند.

کج مثال ۴: مارکس و انگلس، کندی روند پیدایش دولت مطلقه در آلمان را نتیجه‌ی نارسایی چه امری می‌دانند؟

- (۱) روند تکامل اجتماعی (۲) سوسیالیسم (۳) سرمایه‌داری (۴) پرولتاریا

پاسخ: گزینه «۱» مارکس و انگلس کندی روند پیدایش دولت مطلقه در آلمان را نتیجه‌ی نارسایی روند تکامل اجتماعی آن کشور می‌دانستند.

کج مثال ۵: واکنش آگاهانه‌ای در برابر تهدیدات جامعه‌ی نو نسبت به نظم قدیم چه بود؟

- (۱) محافظه‌کاری (۲) لیبرالیسم (۳) سوسیالیسم (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» محافظه‌کاری واکنش آگاهانه‌ای در برابر تهدیدات جامعه‌ی نو نسبت به نظم قدیم بود.

کج مثال ۶: این رژیم‌ها در نتیجه‌ی بحران‌های رژیم‌های محافظه‌کار پدیدار شدند:

- (۱) رژیم‌های لیبرال (۲) رژیم‌های دموکرات (۳) رژیم‌های راست اقتدارطلب (۴) رژیم‌های سرکوبگر

پاسخ: گزینه «۱» رژیم‌های لیبرال در نتیجه‌ی بحران‌های رژیم‌های محافظه‌کار پدیدار شدند.

کج مثال ۷: او بر آن باور بود که قوانین طبیعی اقتصاد نمی‌تواند موجب توزیع عادلانه کالاها شود:

- (۱) جان استوارت میل (۲) آلکسی دوتوکویل (۳) هانا آرنت (۴) دیوید ریکاردو

پاسخ: گزینه «۱» جان استوارت میل بر آن بود که قوانین طبیعی اقتصاد نمی‌تواند موجب توزیع عادلانه کالاها شود.

کج مثال ۸: در پرتو کدام جنبش بود که حق رأی در انگلیس گسترش پیدا کرد؟

- (۱) دموکراسی (۲) لیبرال دموکراسی (۳) کارگران (۴) بورژوا

پاسخ: گزینه «۲» در انگلیس در سال‌های ۱۸۶۷ و ۱۸۸۴ در پرتو جنبش و اندیشه‌ی لیبرال دموکراسی، حق رأی گسترش یافت.

کلمه مثال ۹: چگونه زمینه برای دموکراسی اجتماعی فراهم شد؟

- (۱) بروز بحران‌های اقتصادی عظیم (۲) ضعف دموکراسی لیبرالی (۳) گزینه‌های ۱ و ۲ (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۳» با شکل‌گیری بحران‌های اقتصادی عظیم ضعف دموکراسی لیبرال مشخص شد و زمینه برای دموکراسی اجتماعی فراهم شد.

کلمه مثال ۱۰: استدلال اصلی کینز برای دخالت دولت در اقتصاد چه بود؟

- (۱) اقتصاد سرمایه‌داری آزاد نمی‌تواند تعادل عرضه و تقاضا را ایجاد کند. (۲) اقتصاد سرمایه‌داری آزاد ذاتاً ثباتی ندارد. (۳) اقتصاد سرمایه‌داری آزاد نمی‌تواند تقاضای مؤثری ایجاد کند. (۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» استدلال اصلی جان مینارد کینز در اقتصاد این بود که اقتصاد سرمایه‌داری آزاد نمی‌تواند تعادل عرضه و تقاضا را ایجاد کند، ذاتاً ثباتی ندارد و نمی‌تواند تقاضای مؤثری ایجاد کند، پس دخالت دولت برای ایجاد تعادل اقتصاد ضروری است.

کلمه مثال ۱۱: نئولیبرالیسم که در واکنش به ساختار دولت رفاه پدید آمد، بر چه اصولی استوار بود؟

- (۱) چرخش عمده در سیاست اقتصادی غرب (۲) تردید بر نظریه‌ی کینز و نقش دولت به عنوان عامل تنظیم‌کننده‌ی اقتصاد (۳) تأکید بر مزایای نظام رقابت آزاد و گرایش به خصوصی‌سازی (۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» لیبرالیسم نو که در واکنش به ساختار دولت رفاهی پدید آمد، بر مزایای نظام رقابت آزاد و گرایش به خصوصی‌سازی تأکید می‌کرد و نسبت به نظریه‌ی کینز و نقش دولت به عنوان عامل تنظیم‌کننده‌ی اقتصاد تردید داشت لذا به چرخش عمده‌ای در سیاست اقتصادی غرب باور داشت.

کلمه مثال ۱۲: رژیم‌های راست اقتدارطلب در نتیجه‌ی چه شرایطی ایجاد می‌شوند؟

- (۱) ادامه‌ی نظام‌های محافظه‌کار سنتی (۲) در نتیجه‌ی انقلاب و تحولات سیاسی سریع (۳) گزینه‌های ۱ و ۲ (۴) تکوین دولت مطلقه

پاسخ: گزینه «۳» ممکن است رژیم‌های راست اقتدارطلب، ادامه‌ی نظام‌های محافظه‌کار سنتی باشند یا در نتیجه‌ی انقلاب و تحولات سیاسی سریع حاصل شوند.

کلمه مثال ۱۳: فاشیسم چگونه ترکیبی بود؟

- (۱) ناسیونالیسم افراطی، امپریالیسم، عمل‌گرایی (۲) نژادپرستی، قدرت‌پرستی، بسیج توده‌ای (۳) ضدیت با سنت عقلی و روشنفکری، سنت‌گرا، دولت‌ستایی (۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» فاشیسم به مفهوم تاریخی، ترکیبی از ناسیونالیسم افراطی، امپریالیسم، قدرت‌پرستی، نژادپرستی، نخبه‌گرایی، دهقان‌گرایی، عمل‌گرایی، سنت‌گرایی، رهبر پروری، دولت‌ستایی، رادیکالیسم خرده‌بورژوازی، جنگ‌طلبی، بسیج توده‌ای، محافظه‌کاری و ضدیت با سنت عقلی و روشنفکری بود.

کلمه مثال ۱۴: ارایش فروم در کتاب گریز از آزادی، فاشیسم را ناشی از چه چیزی می‌داند؟

- (۱) فشارهای روانی مدرنیسم و سرمایه‌داری (۲) فشارهای روانی و فرهنگی (۳) فشارهای ناشی از جامعه‌ی اقتدارطلب (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» ارایش فروم در کتاب گریز از آزادی، فاشیسم را ناشی از فشارهای روانی مدرنیسم و سرمایه‌داری می‌داند.

کلمه مثال ۱۵: چه عواملی زمینه‌ی بسیج توده‌ای را در جنبش‌های فاشیستی فراهم کرد؟

- (۱) وعده‌ی از بین بردن تمرکز سرمایه، آزادی اقتصادی، خودکفایی (۲) وعده‌ی احیای اصناف، حمایت از کسب و کار و سرمایه‌ی کوچک (۳) وعده‌ی مبارزه با گرایش‌های انحصارطلبانه و تعدیل تعارضات طبقاتی (۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» وعده‌ی از بین بردن تمرکز سرمایه، آزادی اقتصادی، خودکفایی، احیای اصناف، حمایت از کسب و کار و سرمایه‌ی کوچک، مبارزه با گرایش‌های انحصارطلبانه و تعدیل تعارضات طبقاتی، زمینه‌ی بسیج توده‌ای را در جنبش‌های فاشیستی فراهم کرد.

کدام مثال ۱۶: در کدام ایدئولوژی، دموکراسی نظامی فاسد تلقی می‌شود؟

- (۱) سوسیالیستی (۲) فاشیستی (۳) محافظه‌کاری (۴) سرمایه‌داری

پاسخ: گزینه «۲» در ایدئولوژی فاشیستی، دموکراسی نظامی فاسد تلقی می‌شود.

کدام مثال ۱۷: کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) رژیم‌های فاشیستی تحت تأثیر تنگناها مجبور شدند با تعدیل رادیکالیسم ضد سرمایه‌دارانه به ضرر رادیکالیسم خرده‌بورژوازی، حمایت بخش‌هایی از طبقات سرمایه‌داری را جلب کنند.
 (۲) در رژیم‌های فاشیستی، نیاز مالی دولت به بخش خصوصی را شاهد بودیم.
 (۳) فاشیسم هیچ‌گاه در عمل در حوزه‌ی اقتصادی به نظام توتالیتر به مفهومی که در استالینیسم دیده شد، تبدیل نشد.
 (۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» از نظر تاریخی، رژیم‌های فاشیستی تحت تأثیر تنگناها مجبور شدند با تعدیل رادیکالیسم ضد سرمایه‌دارانه به ضرر رادیکالیسم خرده‌بورژوازی، حمایت بخش‌هایی از طبقات سرمایه‌داری را جلب کنند. در رژیم‌های فاشیستی نیاز مالی دولت به بخش خصوصی را شاهد بودیم، همچنین فاشیسم هیچ‌گاه در عمل در حوزه‌ی اقتصادی به نظام توتالیتر به مفهومی که در استالینیسم دیده شد، تبدیل نشد.

کدام مثال ۱۸: در کدام کشور فاشیستی بخش خصوصی از نظر اقتصادی از نظام سیاسی راضی بود؟

- (۱) آلمان (۲) ایتالیا (۳) اسپانیا (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۲» بخش خصوصی در ایتالیا در زمان موسولینی از نظر اقتصادی از نظام سیاسی راضی بود.

کدام مثال ۱۹: ایدئولوژی نازیسم در آلمان ترکیبی از چه مواردی بود؟

- (۱) ایدئولوژی‌های مختلف طبقات ماقبل سرمایه‌داری (۲) محافظه‌کاری و سنت‌پرستی
 (۳) ضدیت با سرمایه‌داری بزرگ و مدرن (۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» ایدئولوژی نازیسم در آلمان ترکیبی از ایدئولوژی‌های مختلف طبقات ماقبل سرمایه‌داری بود، به این صورت که برگرفته از محافظه‌کاری و سنت‌پرستی و ضدیت با سرمایه‌داری بزرگ و مدرن و موافقت با انضباط بود.

کدام مثال ۲۰: جنبش کارگری در کدام کشور خصلتی مسالمت‌آمیز داشت؟

- (۱) انگلیس (۲) روسیه (۳) ایران (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۱» جنبش کارگری در انگلیس خصلتی مسالمت‌آمیز داشت و تحت تأثیر سوسیالیسم اصلاح‌طلب و سیاست تساهل‌آمیز حکومت توانست با تشکیل حزب کارگر به قدرت سیاسی برسد.

کدام مثال ۲۱: در کدام کشورها از طبقه‌ی کارگر به عنوان جزئی از طبقه‌ی حاکمه یاد می‌شود؟

- (۱) جوامع سرمایه‌داری (۲) انگلیس و روسیه (۳) روسیه و چین (۴) انگلیس و امریکا

پاسخ: گزینه «۳» در روسیه و چین بحث از طبقه کارگر به عنوان جزئی از طبقه‌ی حاکمه، یک بحث داغ است.

کدام مثال ۲۲: در شوروی چه کسی سعی کرد که حزب را به صورت آلت غیرسیاسی اداره‌ی امور اقتصادی درآورد؟

- (۱) خروشچف (۲) استالین (۳) برژنف (۴) لنین

پاسخ: گزینه «۱» خروشچف سعی کرد که حزب را به صورت آلت غیرسیاسی اداره‌ی امور اقتصادی دربیآورد.

کدام مثال ۲۳: این شکل از دولت‌ها به ترتیب با اولین مرحله نظام سرمایه‌داری در حال گسترش و آخرین مرحله‌ی نظام سرمایه‌داری در حال افول انطباق دارد:

- (۱) فاشیسم، سلطنت مشروطه (۲) سلطنت مشروطه، فاشیسم (۳) سوسیالیسم، سرمایه‌داری (۴) هیچ‌کدام

پاسخ: گزینه «۲» سلطنت مشروطه با اولین مرحله نظام سرمایه‌داری در حال گسترش و فاشیسم با آخرین مرحله‌ی نظام سرمایه‌داری در حال افول انطباق دارد.

آزمون فصل نهم

کجه ۱- از نظر جامعه‌شناسی سیاسی، مهم‌ترین ملاک طبقه‌بندی رژیم‌ها چیست؟

- (۱) پایگاه سیاسی (۲) محدود کردن پایگاه اجتماعی (۳) تنوع در پایگاه اجتماعی (۴) دگرگونی اجتماعی و اقتصادی

کجه ۲- از نظر جامعه‌شناسی سیاسی در چه نوع ساخت قدرتی، قدرت سیاسی مشروعیت خود را از منابعی غیر از جامعه یا مردم می‌گیرد؟

- (۱) ساخت قدرت یک‌جانبه (۲) ساخت قدرت دو‌جانبه (۳) ساخت قدرت عمومی (۴) گزینه ۲ و ۳ صحیح است.

کجه ۳- رژیم‌هایی که حامی تغییر در ساخت اقتصادی و اجتماعی و سلسله مراتب امتیازات مستقر هستند، چه نوع رژیم‌هایی‌اند؟

- (۱) راست افراطی (۲) چپ (۳) راست‌گرا (۴) راست معتدل

کجه ۴- رژیم‌های راست دموکراتیک اغلب در چه نوع کشورهای شکل می‌گیرند؟

- (۱) کشورهای غربی (۲) کشورهای در حال توسعه (۳) جهان سوم (۴) آسیای میانه

کجه ۵- ویژگی اصلی دولت‌های مطلقه کدام است؟

- (۱) پیدایش دستگاه‌های اداری و نظامی عظیم (۲) تمرکز قدرت قانون‌گذاری و اجرایی
(۳) نوسازی قضایی، مالی و دیوانی (۴) هر سه گزینه صحیح است.

کجه ۶- او اولین متفکری بود که اندیشه مسئولیت اجتماعی و سیاسی دولت در نظام سرمایه‌داری را ارائه کرد؛

- (۱) هانا آرنت (۲) دوتوکویل (۳) جان استورات میل (۴) کینز

کجه ۷- آرمان فاشیسم، رسیدن به چه وضعیتی را دنبال می‌کرد؟

- (۱) صنعتی (۲) دموکراتیک
(۳) مدرنیته (۴) ماقبل مدرن، ماقبل صنعتی، ماقبل دموکراتیک

کجه ۸- زمینه اصلی پیدایش جنبش‌های فاشیستی چه بوده است؟

- (۱) تک‌ساختی بودن قدرت (۲) دوگانگی ساختاری (۳) تحول تاریخی (۴) تداوم مالکیت خصوصی

کجه ۹- کدام گزینه از گرایش‌های ایدئولوژیک فاشیسم ایتالیا بوده است؟

- (۱) گرایش محافظه‌کاری (۲) ناسیونالیسم (۳) گرایش سندیکالیسم انقلابی (۴) هر سه گزینه صحیح است.

کجه ۱۰- از نظر دوورزه از انواع رژیم‌های کثرت‌گرا کدام است؟

- (۱) رژیم‌های تک‌حزبی (۲) رژیم‌های پارلمانی (۳) رژیم‌های ریاستی (۴) گزینه ۲ و ۳ صحیح است.

فصل دهم

«انواع جامعه سیاسی؛ رابطه دولت با جامعه مدنی و توده‌ها»

تست‌های تألیفی فصل دهم

کج مثال ۱: مکتب اصالت کارکرد، مهم‌ترین کارویژه عمومی دولت را در چه می‌داند؟

- (۱) حفظ همبستگی، حل منازعه
(۲) نیل به اهداف و تطبیق با شرایط جدید
(۳) گزینه‌های ۱ و ۲
(۴) فرهنگی

پاسخ: گزینه «۳» مکتب اصالت کارکرد، مهم‌ترین کارویژه عمومی دولت را در حفظ همبستگی، حل منازعه و نیل به اهداف و تطبیق با شرایط جدید، خلاصه می‌کرد.

کج مثال ۲: در اندیشه‌ی سیاسی مفهوم جامعه‌ی مدنی به عنوان حوزه‌ی غیردولتی به چه معنای‌ای به کار برده شده است؟

- (۱) وضعیت قبل از تکوین دولت (۲) وضعیت ضد دولت (۳) وضعیت بعد از نابودی دولت (۴) همه موارد

پاسخ: گزینه «۴» مفهوم جامعه‌ی مدنی به عنوان حوزه‌ی غیردولتی در اندیشه‌های سیاسی به سه معنی یعنی وضعیت قبل از تکوین دولت، وضعیت ضد دولت و وضعیت بعد از نابودی دولت به کار برده شده است.

کج مثال ۳: در اندیشه‌ی او مفهوم جامعه‌ی مدنی به معنای شکل اولیه‌ی تکوین دولت است؟

- (۱) هگل (۲) مارکس (۳) گرامشی (۴) ارسطو

پاسخ: گزینه «۱» مفهوم جامعه‌ی مدنی در اندیشه‌ی هگل به مفهوم شکل اولیه‌ی تکوین دولت است.

کج مثال ۴: او باور داشت که قدرت طبقه‌ی حاکمه در عرصه‌ی جامعه‌ی مدنی به عنوان هژمونی ظاهر می‌شود؟

- (۱) هگل (۲) گرامشی (۳) مارکس (۴) آلتوسر

پاسخ: گزینه «۲» آنتونیو گرامشی باور داشت که قدرت طبقه‌ی حاکمه در عرصه‌ی جامعه‌ی مدنی به عنوان هژمونی ظاهر می‌شود.

کج مثال ۵: چه کسانی از مبانی جامعه‌ی سنتی حمایت می‌کردند؟

- (۱) وبر (۲) دورکهایم (۳) زیمل (۴) هر ۳ مورد

پاسخ: گزینه «۴» اولین نماینده‌ی گرایش ضد دموکراسی توده‌ای و حمایت از مبانی جامعه‌ی سنتی، دوتوکویل بود و بعد از او این گرایش‌ها در آثار وبر، دورکهایم و زیمل هم دیده شد.

کج مثال ۶: چه کسی باور داشت که جامعه، مجموعه‌ای از اندیشه‌های اخلاقی است و واقعیت همبسته‌ای دارد؟

- (۱) دورکهایم (۲) هگل (۳) هانا آرنت (۴) اریش فروم

پاسخ: گزینه «۱» امیل دورکهایم باور داشت که جامعه، مجموعه‌ای از اندیشه‌های اخلاقی و واقعیت کیفی و یگانه و همبسته‌ای است.

کج مثال ۷: از نظر او ایدئولوژی دولت توتالیتر به دنبال احیای همبستگی و زندگی معنوی از دست رفته است؟

- (۱) هانا آرنت (۲) دوتوکویل (۳) هگل (۴) وبر

پاسخ: گزینه «۱» هانا آرنت باور دارد که ایدئولوژی دولت توتالیتر به دنبال احیای همبستگی و زندگی معنوی از دست رفته است.

کدام مثال ۸: کتاب ریشه‌های توتالیتراریسم اثر چه کسی است؟

- (۱) اریش فروم (۲) هانا آرنت (۳) آیزایا برلین (۴) دوتوکویل

پاسخ: گزینه «۲» هانا آرنت کتاب ریشه‌های توتالیتراریسم را نوشته است.

کدام مثال ۹: چرا در جامعه‌ی سیاسی تکثرگرا زندگی سیاسی از خطر توده‌ای شدن مصون است؟

- (۱) به دلیل وجود جامعه‌ی مدنی (۲) به دلیل عدم دخالت مستقیم دولت در بسیج توده‌های بی‌شکل
(۳) گزینه‌های ۱ و ۲ (۴) به دلیل نقش مستقیم دولت در جامعه

پاسخ: گزینه «۳» در جامعه‌ی سیاسی تکثرگرا به دلیل اینکه جامعه‌ی مدنی به صورت ضربه‌گیر بین دولت و توده‌ها عمل می‌کند، دولت به صورت مستقیم به بسیج حمایت توده‌های بی‌شکل دست نمی‌زند و در نتیجه، زندگی سیاسی از خطر توده‌ای شدن در امان است.

کدام مثال ۱۰: از ویژگی‌های عمده‌ی جامعه‌ی بسته سنتی به چه مواردی می‌توان اشاره کرد؟

- (۱) خصلت شخصی و پاتریمونالیستی سیاست (۲) ضعف زمینه‌های توسعه‌ی جامعه مدنی
(۳) عدم ایجاد جامعه‌ی توده‌ای به عنوان زمینه‌ی بسیج سیاسی (۴) همه موارد

پاسخ: گزینه «۴» از ویژگی‌های عمده‌ی جامعه‌ی بسته سنتی می‌توان به مواردی اشاره کرد که عبارت‌اند از: جامعه‌ی مدنی و نهادهای آن هنوز تکامل پیدا نکرده‌اند، گروه‌های اجتماعی عرصه‌ی مستقلی ندارند، مشروعیت ساخت قدرت از حوزه‌های سنتی و مذهبی گرفته می‌شود، قدرت مانع از پیدایش بحران‌های سلطه می‌شود، خصلت شخصی و پاتریمونالیستی سیاست، انحصار قدرت در دست تعداد کمی از گروه‌ها و عدم ایجاد جامعه‌ی توده‌ای به عنوان زمینه‌ی بسیج سیاسی.

کدام مثال ۱۱: در کدام نوع از جامعه‌ی سیاسی بین دولت و جامعه‌ی مدنی ضعیف رابطه اندام‌واری وجود ندارد؟

- (۱) جامعه‌ی سیاسی نیمه‌سنتی و غیر توده‌ای (۲) جامعه‌ی سیاسی تکثرگرا
(۳) جامعه‌ی بسته سنتی (۴) جامعه‌ی سیاسی سرکوبگر

پاسخ: گزینه «۱» در جامعه‌ی سیاسی نیمه‌سنتی و غیر توده‌ای بین دولت و جامعه‌ی مدنی ضعیف رابطه‌ای سازمان‌یافته و اندام‌وار وجود ندارد.

کدام مثال ۱۲: در جامعه‌ی سیاسی نیمه‌سنتی و غیر توده‌ای، حکومت برای دفع بحران اساسی مشروعیت از چه راه‌حلی استفاده می‌کند؟

- (۱) سازش (۲) سرکوب (۳) بسیج توده‌ای (۴) همه‌ی موارد

پاسخ: گزینه «۴» در جامعه‌ی سیاسی نیمه سنتی و غیر توده‌ای، حکومت برای دفع بحران اساسی مشروعیت از دو راه حل سازش و سرکوب استفاده می‌کند، اما برای تقویت موضع خود در برابر نیروهای اجتماعی سازمان‌یافته‌ی رقیب از راه حل سوم هم استفاده می‌کند که اقدام برای بسیج توده‌ای است. البته در این شرایط نوع جامعه سیاسی تغییر می‌کند.

کدام مثال ۱۳: این نوع از جامعه‌ی سیاسی نوع بحرانی‌شده‌ی جامعه‌ی سیاسی بسته‌ی غیر توده‌ای است؟

- (۱) جامعه سیاسی تکثرگرا (۲) جامعه سیاسی بسته سنتی (۳) جامعه سیاسی نیمه‌سنتی (۴) جامعه سیاسی بسته توده‌ای

پاسخ: گزینه «۴» جامعه سیاسی بسته توده‌ای نوع بحرانی‌شده‌ی جامعه سیاسی بسته‌ی غیر توده‌ای است.

کدام مثال ۱۴: در جامعه‌ی سیاسی بسته توده‌ای، تحریک توده‌ای از طرف دولت نشانگر چه موضوعی است؟

- (۱) احساس ضعف حکومت در برابر گروه‌های جامعه‌ی مدنی (۲) احساس قدرت حکومت در برابر گروه‌های جامعه‌ی مدنی
(۳) خصلت شخصی (۴) اجبار و ترور

پاسخ: گزینه «۱» در جامعه سیاسی بسته، حکومت برای جلوگیری از دو بحران مشروعیت و مشارکت سیاسی به بسیج توده‌ای متوسل می‌شود که در واقع این امر نشانگر احساس ضعف حکومت در برابر گروه‌های جامعه‌ی مدنی است.

کج مثال ۱۵: در کدام جوامع گرایش‌های بحرانی (از نظر سیاسی و ایدئولوژیک) به اندازه‌ی کافی پیدا نشده که دولت سیاست بسیج توده‌ای را دنبال کند؟

- (۱) تکثرگرا (۲) سرکوبگر غیرتوده‌ای (۳) بسته توده‌ای (۴) سرکوبگر توده‌ای

پاسخ: گزینه «۲» در جامعه سیاسی سرکوبگر غیرتوده‌ای، جامعه‌ی مدنی سرکوب شده و گرایش‌های بحرانی از نظر سیاسی و ایدئولوژیک به اندازه‌ی کافی پیدا نشده که سیاست بسیج توده‌ای را ایجاد کند.

کج مثال ۱۶: این جامعه نه بلافاصله قبل از انقلاب و نه بلافاصله بعد از انقلاب پدیدار می‌شود:

- (۱) جامعه سیاسی سرکوبگر غیرتوده‌ای (۲) جامعه سیاسی بسته توده‌ای
(۳) جامعه سیاسی تکثرگرا (۴) جامعه سیاسی سرکوبگر توده‌ای

پاسخ: گزینه «۱» جامعه سیاسی سرکوبگر غیرتوده‌ای نه بلافاصله قبل از انقلاب و نه بلافاصله بعد از انقلاب ظاهر نمی‌شود.

کج مثال ۱۷: دولت توتالیتر در کدام نوع از انواع جوامع سیاسی شکل می‌گیرد؟

- (۱) سرکوبگر توده‌ای (۲) سرکوبگر غیرتوده‌ای
(۳) بسته توده‌ای (۴) نیمه‌سنتی و غیرتوده‌ای

پاسخ: گزینه «۱» دولت توتالیتر در جامعه‌ی سیاسی سرکوبگر توده‌ای شکل می‌گیرد.

کج مثال ۱۸: مناسب‌ترین راه از نگاه دولت توتالیتر کدام است؟

- (۱) اجبار و ترور (۲) فریب و نیرنگ (۳) کنترل اقتصادی (۴) کنترل فرهنگی

پاسخ: گزینه «۱» سیاست اجبار و ترور مناسب‌ترین راه از نگاه دولت توتالیتر است.

آزمون فصل دهم

کله ۱- موضوع اصلی اندیشه لیبرالی، دفاع از کدام حوزه در برابر اقتدار دولت بوده است؟

- (۱) حوزه فرهنگ (۲) حوزه اقتصاد (۳) حوزه جامعه مدنی (۴) حوزه خصوصی

کله ۲- کدام گزینه جزء سه دقیقه جامعه مدنی از نظر هگل نیست؟

- (۱) نظام نیازها (روابط اقتصادی) (۲) حوزه اصناف (روابط اقتصادی) (۳) حوزه اجرای قانون (قوه مجریه) (۴) حوزه اجرای عدالت

کله ۳- او جامعه مدنی را به مفهوم حوزه روبنایی به خصوص بخش ایدئولوژیک آن به کار می‌برد:

- (۱) گرامشی (۲) هگل (۳) آلتوسر (۴) مارکس

کله ۴- این نوع از رژیم، جامعه مدنی و حریم زندگی خصوصی مردم و شهروندان را مورد تعدی قرار می‌دهد:

- (۱) رژیم توتالیتر (۲) رژیم لیبرال (۳) رژیم سلطانی (۴) رژیم توده‌وار

کله ۵- این جامعه مرکب از توده‌های تنها و هم طرار است که در آن هیچ تشکل و عناصر ساختاری وجود ندارد:

- (۱) جامعه سنتی (۲) جامعه توده‌وار (۳) جامعه مدرن (۴) جوامع در حال گذار

کله ۶- کارویژه اصلی کدام نوع از سازمان‌ها، ایجاد سبیل‌های لازم برای بسیج عمومی است؟

- (۱) سازمان‌های مدرن (۲) سازمان‌های چند ملیتی (۳) سازمان‌های توده‌ای (۴) گزینه ۱ و ۲ صحیح است.

کله ۷- نماینده اولیه گرایش ضد دموکراسی توده‌ای که بوده است؟

- (۱) مارکس (۲) آرنست (۳) دوتوکویل (۴) زیمل

کله ۸- مفهوم محوری جامعه‌شناسی دورکهایم چه بوده است؟

- (۱) از هم گسیختگی اجتماعی (۲) همبستگی اجتماعی (۳) سنت و حفظ آن (۴) تغییر وضع موجود

کله ۹- در چه نوع جوامعی تقسیم کار جای وجدان جمعی را می‌گیرد؟

- (۱) جوامع در حال گذار (۲) جوامع مدرن (۳) جوامع پیرامونی (۴) جهان سوم

کله ۱۰- از نظر چه کسی ویژگی‌های جامعه توده‌ای عبارت از ضعف همبستگی گروهی، ذره‌گونگی فرد و آمادگی برای پذیرش ایدئولوژی‌های امنیت‌بخش

بوده است؟

- (۱) کورننهاوزر (۲) دورکهایم (۳) هانا آرنست (۴) وبر

پاسخنامه آزمون‌ها

فصل اول: مفهوم جامعه‌شناسی سیاسی

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۱»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۱»

فصل دوم: نظریه‌ها

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۱»	۱۰- گزینه «۱»

فصل سوم: ارتباط جامعه و سیاست و انواع الگوها

۱- گزینه «۲»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۴»

فصل چهارم: عوامل تأثیرگذار بر زندگی سیاسی

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۴»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۴»
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

فصل پنجم: قدرت، سلطه، مشروعیت سیاسی و دولت

۱- گزینه «۱»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۴»	۷- گزینه «۱»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۱»

فصل ششم: شکاف‌های اجتماعی، نیروهای اجتماعی و زندگی سیاسی

۱- گزینه «۲»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۳»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۴»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۱»	۹- گزینه «۳»	۱۰- گزینه «۲»

فصل هفتم: نقش نیروهای اجتماعی و بازیگران در زندگی سیاسی (۱)

۱- گزینه «۴»	۲- گزینه «۲»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۳»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۴»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۲»

فصل هشتم: نقش نیروهای اجتماعی و بازیگران در زندگی سیاسی (۲)

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۲»	۵- گزینه «۲»
۶- گزینه «۲»	۷- گزینه «۲»	۸- گزینه «۳»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۲»

فصل نهم: پایگاه اجتماعی دولت‌ها و انواع رژیم‌های سیاسی

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۱»	۳- گزینه «۲»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۴»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۴»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۴»	۱۰- گزینه «۴»

فصل دهم: انواع جامعه سیاسی؛ رابطه دولت با جامعه مدنی و توده‌ها

۱- گزینه «۳»	۲- گزینه «۳»	۳- گزینه «۱»	۴- گزینه «۱»	۵- گزینه «۳»
۶- گزینه «۳»	۷- گزینه «۳»	۸- گزینه «۲»	۹- گزینه «۲»	۱۰- گزینه «۱»